

รายงานผล
การถอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอปรางค์ จังหวัดนครราชสีมา

จัดทำโดย
สำนักงานเกษตรอำเภอปรางค์ จังหวัดนครราชสีมา
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๖๘

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบกระบวนการถอดบทเรียนของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อรวบรวมผลงานดีเด่นของเกษตรกรต้นแบบ จัดทำขึ้นมีความถูกต้อง เกษตรกรต้นแบบเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละเพื่อส่วนรวมและมีผลงานทางการเกษตรดีเด่นสามารถเผยแพร่ขยายผลให้แก่ส่วนรวมได้ มีผลการดำเนินงานด้านเกษตร โดยทำกิจกรรมการเกษตรหลายอย่างเพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะราคาผลผลิตและความแปรปรวนของดิน ฟ้า อากาศ ปลุกพืชหลาย ๆ อย่าง ร่วมกับการเลี้ยงสัตว์ และการประมง มีรายได้จากอาชีพการทำไร่นาสวนผสมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของรายได้ในภาคการเกษตร เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติจริงในพื้นที่การเกษตรของตนเอง เกษตรกรขึ้นทะเบียนเกษตรกร มีพื้นที่ทำการเกษตร จัดระบบการปลูกพืช ผลิตพืชปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ เจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานเกษตรอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ถอดบทเรียนจากเกษตรกรต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จในเขตพื้นที่ในเขตอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการดำเนินงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเกษตรกรต้นแบบ ในเขตอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีความพร้อมสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ เกิดการบูรณาการระหว่างเกษตรกร และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรและชุมชนให้ดีขึ้น โดยได้รวบรวมเนื้อหาผลการดำเนินงาน รวมทั้งความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในการดำเนินงาน ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการประกวดเกษตรกรต้นแบบ ผู้สนใจทั่วไป และเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการเกษตรที่ต้องพัฒนา ในระดับ บุคคล พื้นที่ สินค้า และการบริการ ผู้จัดทำขอขอบคุณ นายจำนงค์ ทวนขุนทด เกษตรอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอย่างยิ่ง และขอขอบคุณนายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง เกษตรกรต้นแบบ หรือประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอปักธงชัย ประกอบอาชีพทำไร่นาสวนผสม เกษตรอินทรีย์ครบวงจร ทั้งผลิตพืช สัตว์ และประมง ที่ได้ให้ข้อมูลการดำเนินงานด้านการเกษตร และมีผลการดำเนินกิจกรรมประสบผลสำเร็จด้านการเกษตร การนำ BCG Model มาใช้ใน ศพก. เพื่อประสานงาน ประสานภูมิปัญญา ด้วยจิตอาสา เพื่อพัฒนาเกษตรไทย ให้กับพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่และต่างพื้นที่ได้ศึกษาเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนา ตนเอง พื้นที่ สินค้า มาตรฐาน และการบริการต่อส่วนรวมและประเทศชาติต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอปักธงชัย

จังหวัดนครราชสีมา

ผู้จัดทำ

มิถุนายน ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรกรต้นแบบ	๑
ส่วนที่ ๒ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๒
สินค้าหลัก	๒
แปลงเรียนรู้	๒
ฐานเรียนรู้	๒
หลักสูตรการเรียนรู้	๔
การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงาน	
ด้านการเกษตรระดับจังหวัด	๕
การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.	๖
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบ	
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๗
ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ	
เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร	
พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่	๗
ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร ผลลัพธ์ที่ได้รับจาก	
การนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน	
รายได้ ผลผลิต	๙
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์	๑๔
ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์	๑๘
ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน	๒๘
ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน	๒๙
ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย	๒๙
กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้	๒๙
ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน	๓๐
แผนการถอดบทเรียน	๓๓
ปฏิทินการปลูกข้าวของเกษตรกรต้นแบบ	๓๔
ภาคผนวก	๓๕

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา
ข้อมูล ณ วันที่ ๔ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๑๕๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์ ๐๙๓๑๓๑๑๘๘๒ Facebook ค้นหา ศักดิ์ศรี ล้อมไธสง Line แอดเบอร์โทรศัพท์ ๐๘๒๖๑๒๔๐๕๐
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๔๙
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ปริญญาโท พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๖
สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
คณะ/สาขาวิชา คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์
๖. อาชีพปัจจุบัน
 - ☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
 - ☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตรระบุ ไร่นาสวนผสม พืชสัตว์ประมงครบวงจร ที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๗๒ ไร่ กิจกรรมเกษตรข้าวมีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๔๙ ไร่ กิจกรรมเกษตรไร่นาสวนผสม ทำการเกษตรแบบผสมผสาน พืชที่ปลูก ได้แก่ ข้าว ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ฟัก ในพื้นที่ จำนวน ๒๒ ไร่ เลี้ยงสัตว์ประกอบด้วย ไก่ไข่ ๗๕ ตัว เป็ดไข่ ๑๗๕ ตัว แม่สุกร ๑๐ ตัว ประมง ประกอบด้วย ปลากินพืช จำนวน ๓ บ่อ บ่อละ ๑ ไร่ รวมจำนวน ๓ ไร่
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๔๑๐,๐๐๐ บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖

๒

๑. สินค้าหลักข้าว

๒.๑ แปลงเรียนร้ น้าข้าว เช่น กข ๔๗ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมมะลิ

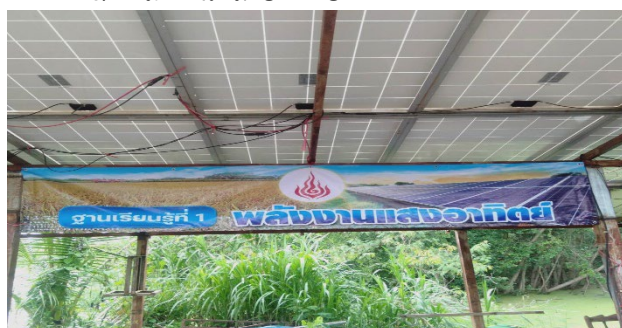
๒.๒ แปลงเรียนรู้พีชคณิตลูก เช่น กลัวย่นน้ำว่า ฝึกทอง ปอเทือง งาดำ มะเขือพวง พริกขี้หนูเม็ดใหญ่

มะละกอแขกดำ มะละกอพันธุ์ฮอลแลนด์ ข่า

๒.๓ แปลงเรียนรู้ไม้เศรษฐกิจ เช่น ไม้แนวรั้ว อาทิเช่น ไม้สัก ไม้พยุง ไม้ตะเคียน ฝาง ไม้ซางหม่น

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๑๒ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. พลังงานแสงอาทิตย์

๒. โรงสีพิรุณฟาร์ม

๓. ป่อเลี้ยงปลา

๔. แหนแดงเลี้ยงสัตว์

๕. ไก่ไข่อารมณ์ดี

๖. เป็ดไข่อินทรี

๗. คอกแม่พันธุ์สุกร

๘. ปักธงชัยแคนเนล

๙. ปุ๋ยหมักชีวภาพ

๑๐. เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

๑๑. นาข้าวอินทรีย์

๑๒. พืชทดแทนนาข้าว

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๙ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๙ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๔.๑.๑ การบริหารจัดการข้าว โรงสีชุมชน
- ๔.๑.๒ การ Zoning ข้าวเฉพาะพื้นที่ การลดต้นทุนข้าว การเพิ่มผลผลิตข้าว
- ๔.๑.๓ การพัฒนาคุณภาพผลผลิต การจัดทำมาตรฐานการผลิตข้าว
- ๔.๑.๔ การจัดการด้านการตลาดข้าว
- ๔.๑.๕ การแปรรูป การเพิ่มมูลค่าผลผลิตข้าว บรรจุภัณฑ์ หีบห่อ ตรา ฉลาก
- ๔.๑.๖ การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชข้าว
- ๔.๑.๗ ความรู้ด้านการเกษตรทั่วไปข้าว
- ๔.๑.๘ การปศุสัตว์ เช่น การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงเป็ด
- ๔.๑.๙ การเลี้ยงปลาในบ่อดิน

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๒.๑ เศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒.๒ เกษตรทฤษฎีใหม่

๔.๒.๓ เกษตรผสมผสาน

๔.๒.๔ การจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๕ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓.๑ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๔.๓.๒ องค์กรเกษตรกร

๔.๓.๓ วิสาหกิจชุมชน

๔.๓.๔ แผนธุรกิจ

๔.๓.๕ อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ หรือหลักสูตรอื่น ๆ

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร การบริหารจัดการข้าว โรงสี และการบรรจุหีบห่อข้าว การแพ็คข้าว ๑ กิโลกรัม และ ๕ กิโลกรัม วัตถุประสงค์ บรรจุข้าวใส่ถุงและซิล ติดฉลากพร้อมจำหน่าย เพื่อให้สินค้าเก็บรักษานาน และรูปลักษณ์ดูดี มีคุณค่า มีอัตลักษณ์ มีคำแนะนำการเก็บรักษา และคุณภาพข้าว แหล่งที่มา วันบรรจุหีบห่อ รูปแบบ เครื่องซิลข้าวบรรจุถุง ถุงบรรจุจำนวน ๑ กิโลกรัม และ ๕ กิโลกรัม ขั้นตอนการบรรจุถุง การเรียงเก็บสินค้า ดูแลรักษา และการขน การจัดวางจำหน่ายสินค้า

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

กำหนดการ วางแผนให้คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด ได้เข้ามาพบปะให้ข้อมูลกับกลุ่มในการประชุม ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม โดยประสานงานทางโทรศัพท์ และนัดหมายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและการดำเนินงานตามแผน โดยแจ้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงานของกลุ่มให้คณะกรรมการระดับจังหวัดได้รับทราบ เพื่อจะได้เตรียมข้อมูลเข้ามามีส่วนร่วมกับกลุ่มตามความถนัดและตรงเฉพาะพื้นที่ อาทิเช่น จัดบูชขายผลผลิตทางการเกษตร เช่น ข้าวบรรจุถุง มะพร้าวสด พันธุ์ไม้ต่าง ๆ เช่น มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ ละมุดกระสวย กล้วย อินทผาลัมเนื้อเยื่อ ขนุน ฝรั่งกลมสาเล่ เป็นต้น มีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรบรรยายในห้องประชุมระดับจังหวัด เช่น การผลิตมะพร้าว โดยอาจารย์เอก ตำบลบ่อปลาทอง การผลิตละมุดและรวมกลุ่ม โดยผู้ใหญ่บุญญ์ ตำบลบ่อปลาทอง การผลิตอินทผาลัม ธนาคน้ำเพื่ออินทผาลัม โดยนายประทีน ตำบลธงชัยเหนือ การผลิตพืชผสมผสานในแปลงนายรุ่งเรือง ตำบลภูหลวง เป็นต้น สิ่งแวดล้อมกับการปลูกข้าว เช่น แสง ลม ฝน ความชื้น น้ำ ปริมาณน้ำฝน อากาศ ปุ๋ย ความลาดชัน อุณหภูมิ ภูมิอากาศ ราคา รายได้ การตลาด โดยนายศักดิ์ศรี เกษตรกรต้นแบบระดับอำเภอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาด้านการเกษตร เชื่อมโยง ศพก. และแปลงใหญ่ ในการขับเคลื่อนงานระดับจังหวัด ให้ผลประโยชน์เกิดกับพี่น้องเกษตรกร

รายชื่อเกษตรกรผู้นำที่เกษตรกรต้นแบบอำเภอปักธงชัย มองเห็นศักยภาพในการนำเสนอประเด็นด้านการเกษตรในเรื่องต่าง ๆ ตามความถนัดของบุคคล มีรายชื่อดังนี้

สมาพันธ์เกษตรกรมัยยัณนครราชสีมา นายทินกฤษ อินทแพทย์ ตลาดเกษตร คุณตัก วิสาหกิจชุมชนปักธงชัย ไนซ์เบอร์รี่ ความเป็นมาทางเกษตร คุณจำนง สีควั ธรรกิจข้าว คุณอินันท์ญา ขวางพรหมราช ธรรกิจคาร์บอนเครดิต คุณนัฏกรณ์ บุปผาจริสพันธ์ ธรรกิจมะพร้าว น้ำหอม คุณเอกรัตน์ แทนฉิมพลี เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรม มัยยัณนครราชสีมา นายศักดิ์ศรี ล้อมโธสง เกษตรกรต้นแบบ การผลิตข้าวอินทรีย์มาตรฐานต่างประเทศ นางนรินทร์ แปลงใหญ่ข้าว นายสมัย เทียมดอน แปลงใหญ่ไม้ผล ผู้ใหญ่เปา ศูนย์ข้าวชุมชนอำเภอปักธงชัย นายบุญเลิศ อินทพาลัม นายประทีน วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้แปรรูปสมุนไพร ดร.นิตยา แสไพศาล

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

แผน ราย ศพก. เป็นไปตามประธาน ศพก.เครือข่ายระดับตำบล เป็นผู้กำหนดศักยภาพ ในการผลิตสินค้าเกษตร ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ และศักยภาพของ ศพก.เครือข่าย ซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ คณะกรรมการกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม การขับเคลื่อนกลุ่ม บัญชีกลุ่ม การแบ่งสรรผลประโยชน์ร่วมกัน ของกลุ่มด้วยการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต ตามศักยภาพของ พืช สัตว์ ประมง ของแต่ละ ศพก. ซึ่งมีความ แตกต่างกัน ตามความถนัดและสภาพพื้นที่ที่ดำเนินการ เช่น ชนิดพืช ดิน ปุ๋ย ปริมาณน้ำฝน แรงงาน ตลาด การประกอบการ

ปฏิทินการผลิตพืช สัตว์ ประมง ในแปลงของเกษตรกรต้นแบบ นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง

ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว												
ข้าวนาปรัง												
งา												
กล้วย												
สุกร												
เป็ดไข่												
เป็ดเนื้อ												
ไก่ไข่												
ไก่เนื้อ												
ปลา												

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร้งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑.๑.๑ อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

การใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้เครื่องจักรเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ลดแรงงาน เน้นพึ่งพาตนเอง และเป็นอินทรีย์ชีวภาพ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิอากาศ ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินการผลิตพืชตามช่วงเวลาที่เหมาะสมและการตลาด คำนึงถึงรายได้และผลตอบแทน และปัจจัยเสี่ยง เช่น ภัยธรรมชาติ โรค แมลงศัตรูพืช โดยสำรวจตรวจแปลงและหมั่นดูแลแปลงอย่างสม่ำเสมอ ในแปลงต้นแบบ มีโรงสี รถไถ เครื่องมือเตรียมดินในการปลูกพืช ยังขาดรถเกี่ยว มีอุปกรณ์บรรจุผลผลิต แพ็คสินค้า และสถานที่เก็บสินค้า และจำหน่าย ร่วมงานต่าง ๆ จากภาครัฐ และเข้าร่วมเมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประชุม อบรม และติดตามงานด้านการเกษตร เพื่อเชื่อมโยงกระจายข่าวสารและเป็นต้นแบบให้กับพี่น้องเกษตรกร การบริหารจัดการคน พื้นที่ สินค้า และการบริการ ให้เหมาะสม และปรับเปลี่ยน เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ตลาดนำการผลิต

๑.๑.๒ ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ต้องประสานเชื่อมโยงความร่วมมือในการทำงานด้านการเกษตรระหว่างนักวิชาการ นักวิจัย ภาคเอกชน ภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ สนับสนุนเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม เกษตรกรเน้นการปฏิบัติลงมือทำ ซึ่งมีความเสี่ยง อาทิ ภัยธรรมชาติ โรค แมลงศัตรูพืช ราคาตลาด ซึ่งมีผลต่อรายได้ของเกษตรกรรายครัวเรือน นักวิชาการ นำองค์ความรู้มาถ่ายทอดเพื่อป้องกัน

ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น ในกิจกรรมการทำเกษตรในแต่ละชนิดพืช คู่มือผลประโยชน์ช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรเสมือนญาติมิตร ให้กำลังใจและองค์ความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และบรรลุผลสำเร็จในพื้นที่ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผู้นำเกษตรกรที่จะช่วยเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรภาคเกษตรให้ขับเคลื่อน มีมูลค่าการผลิต ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น และมีเครื่องมือ เครื่องจักร แรงงาน ที่เหมาะสม สมดุล ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในการทำเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติให้เหมาะสมกับการผลิตพืช สัตว์ ประมง ของตนเองและครัวเรือน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน มุ่งองค์ความรู้ และมีคุณธรรม ไม่เบียดเบียนหรือเอารัดเอาเปรียบ ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีมนุษยธรรมในการดำเนินชีวิตด้านการเกษตรอย่างมีความสุข มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต เพื่อลดต้นทุน ลดเวลา ลดงาน และผลตอบแทนคุ้มค่า และมีคุณค่า สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างงาน ชีตความสามารถในการแข่งขัน ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ผลกระทบที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และทันกาล

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑.๒.๑ การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การลดต้นทุนการผลิตในแปลงปลูกข้าว โดยเกษตรกรต้นแบบ ปลูกพืชปุ๋ยสด ได้แก่ ปอเทือง โดยได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ปอเทือง จากพัฒนาที่ดินนครราชสีมา โดยพื้นที่ ๑ ไร่ ใช้เมล็ดพันธุ์ปอเทืองหวานในแปลงประมาณ ๕ กิโลกรัม หลังจากนั้น ไถกลบ เมื่อปอเทืองออกดอก เมื่ออายุประมาณ ๖๐ วัน เพื่อปรับลักษณะทางการภาพของดิน ให้มีคุณสมบัติร่วนซุย รากต้นข้าวสามารถลงลึกและตั้งตรงในการปลูกในฤดูกาลผลิตต่อไป

๑.๒.๒ อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

แปลงเกษตรกรต้นแบบ นายศักดิ์ศรี ประกอบด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้แก่ โรงสี โดยใช้ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์โซล่าเซลล์ การใช้ปุ๋ยหมักปรับปรุงบำรุงดิน การใช้วิธีการหมักปุ๋ยโดยวิธีเกษตรอินทรีย์วัสดุเหลือใช้ในพื้นที่และใช้ พด.๑ พด.๒ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยน้ำ ในการผลิตและเน้นเกษตรกรรมยั่งยืนวิธีอินทรีย์หมุนเวียนครบวงจรภายในแปลงต้นแบบ การใช้แหนแดงในคลองเลี้ยงเป็ด และหมักทำปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ใช้วิธีการระบบนิเวศวิทยาในแปลงต้นแบบ เกษตรหมุนเวียนครบวงจรในการผลิต ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ พังพาดตนเองให้มากที่สุด มีแนวพืชป้องกันสารเคมีและมีวิธีการบำบัดเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนในแปลง มีการออกแบบทิศทางการไหลตามระดับความลาดชัน แปลงนาแบบแบ่งปลูกตามลักษณะที่เหมาะสมของพื้นที่

๑.๒.๓ อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด) การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หมายถึง การใส่ปุ๋ยในปริมาณและชนิดที่เหมาะสมกับความต้องการของพืชและสภาพของดิน โดยอาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์ตัวอย่างดิน ดังนี้

๑) ค่าวิเคราะห์ดิน (Soil Analysis Result) คือผลลัพธ์ที่ได้จากการส่งตัวอย่างดินไปตรวจในห้องปฏิบัติการ ซึ่งจะระบุข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับดิน เช่น

๒) ความเป็นกรด-ด่างของดิน (pH) บ่งบอกว่าดินเป็นกรด ต่าง หรือเป็นกลาง ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการดูดซึมธาตุอาหารของพืช

- ๓) ปริมาณธาตุอาหารหลัก (Macronutrients) ได้แก่ ไนโตรเจน (N), ฟอสฟอรัส (P), โพแทสเซียม (K) ซึ่งเป็นธาตุอาหารที่พืชต้องการในปริมาณมาก
- ๔) ปริมาณธาตุอาหารรองและจุลธาตุ (Secondary and Micronutrients) เช่น แคลเซียม (Ca), แมกนีเซียม (Mg), กำมะถัน (S), เหล็ก (Fe), สังกะสี (Zn), ทองแดง (Cu), โบรอน (B), โมลิบดีนัม (Mo), คลอรีน (Cl) ซึ่งพืชต้องการในปริมาณน้อยแต่จำเป็น
- ๕) ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic Matter) มีผลต่อโครงสร้างดิน ความสามารถในการอุ้มน้ำ และเป็นแหล่งสะสมธาตุอาหาร
- ๖) ความเค็มของดิน (Salinity) สำคัญในบางพื้นที่ โดยเฉพาะดินที่มีปัญหาเรื่องความเค็ม

ความหมายของการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ แทนที่จะใส่ปุ๋ยแบบคาดเดาหรือไม่รู้ว่าดินขาดอะไร การวิเคราะห์ดินจะบอกได้อย่างชัดเจนว่าดินมีธาตุอาหารอะไรเพียงพอ หรือขาดธาตุอาหารอะไรไปบ้าง ทำให้สามารถเลือกชนิดปุ๋ยและอัตราส่วนปุ๋ยที่ตรงกับความต้องการของพืชและสภาพดินจริง ๆ ประหยัดต้นทุน ไม่ต้องใส่ปุ๋ยที่ไม่จำเป็น ลดการสิ้นเปลืองค่าปุ๋ย ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยมากเกินไปหรือไม่ถูกต้อง อาจทำให้ปุ๋ยส่วนเกินชะล้างลงสู่แหล่งน้ำ ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินช่วยลดปัญหานี้ เพิ่มผลผลิตและคุณภาพพืช เมื่อพืชได้รับธาตุอาหารครบถ้วนและเหมาะสม จะเจริญเติบโตได้ดี ให้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพดี รักษาสมดุลของดิน ช่วยให้ดินมีธาตุอาหารที่สมดุล ไม่เกิดภาวะขาดหรือเกินของธาตุใดธาตุหนึ่ง ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อพืชในระยะยาว

สรุปคือ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เป็นแนวทางการจัดการธาตุอาหารในดินที่อาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อพืช ดิน และสิ่งแวดล้อม

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๒.๑.๑ สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

- ๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๓๐-๐-๐ (ไร่-งาน-วา)
- ๒) ถั่วเขียว พื้นที่ปลูกจำนวน ๘-๐-๐ (ไร่-งาน-วา)
- ๓) ไม้ผลค่าสูง พื้นที่ปลูกจำนวน ๒๓-๐-๐ (ไร่-งาน-วา)

๒.๑.๒ สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

- ๑) ปลาอินทรีน้ำจืด พื้นที่บ่อดิน จำนวน ๑ (หน่วย ไร่)

๒.๑.๓ สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

- ๑) สุกรขุนเนื้อ จำนวน แม่หมู ๑ (ตัว) ลูกหมู ๑๐ (ตัว)
- ๒) ไก่พื้นบ้าน จำนวน ๕๐ (ตัว)
- ๓) เป็ด จำนวน ๑๐ (ตัว)

๒.๑.๔ สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. การแปรรูป เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วขาวบรรจุถุง

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๒.๒.๑ สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑) ไถดะ เป็นเงิน ๓๐๐ บาท/ไร่

๒) ไถแปร เป็นเงิน ๓๐๐ บาท/ไร่

๓) พันธุ์ข้าว หอมมะลิ ๑๐๕ เป็นเงิน ๓๒๔ บาท/ไร่

๔) เช่านา เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท/ไร่

๕) จ้างคนงานหว่านข้าวและตัดหญ้า เป็นเงิน ๑๐๐ บาท/ไร่

๖) ค่าเก็บเกี่ยว เป็นเงิน ๖๕๐ บาท/ไร่

๗) ค่าแรงตนเอง เป็นเงิน ๖๕๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๑๓๑,๘๒๖ บาท/ไร่

รายได้ ๘,๘๙๐กก. x ๔๕ บาท รวม ๒๗๙,๒๒๕ บาท

กำไร (ขาดทุน) = รายได้/หน่วย ๘,๓๘๘.๗๘ บาท/ไร่

= ต้นทุน/หน่วย ๒,๖๙๐.๓๓ บาท/ไร่

= ผลตอบแทน ๕,๖๙๘.๔๕ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๒.๓.๑ รายได้รายวัน ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขยายปลา, ข้าวสาร, แกลบ, กลัวย, ผัก และไข่ไก่ เฉลี่ยรายได้วันละ ๖๐ บาท/วัน

๒.๓.๒ รายได้รายสัปดาห์ ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์
ของท่านได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขยายแกลบ และผัก เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๑๐๐ บาท/สัปดาห์

๒.๓.๓ รายได้รายเดือน ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือน
ของท่านได้จากอะไรบ้าง ระบุ ลูกหมู, เนื้อเป็ด, เนื้อไก่, ปลา และกลัวย เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๗,๐๐๐ บาท/เดือน

๒.๓.๔ รายได้รายปี ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าวบรรจุถุง ข้าวสาร ข้าวสี ข้าวเปลือก

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๗๐,๙๕๓ บาท/ปี

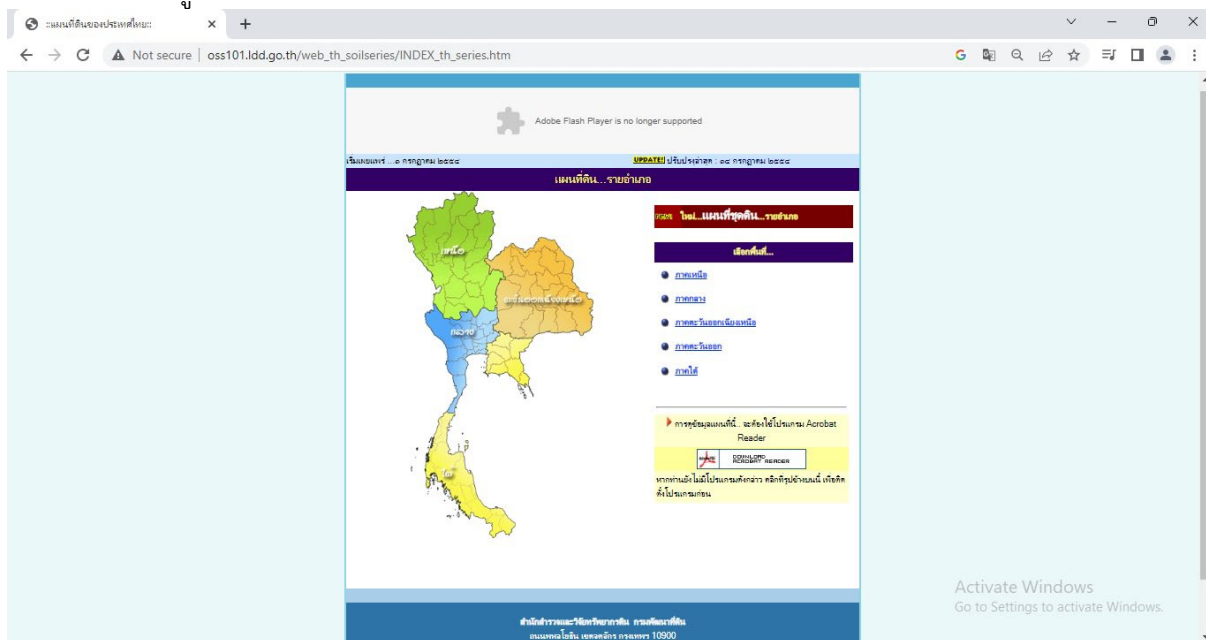
๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน
มีอะไรบ้าง ใช้ข้อมูลด้านการเกษตรให้เหมาะสมต่อการผลิตพืช อาทิเช่น

๒.๔.๑ ความพร้อมด้านองค์ความรู้

๑. ความรู้จริงทางวิชาการ

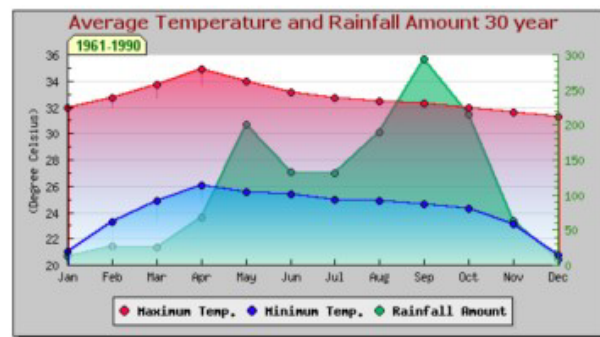
๑.๑ ดิน นำข้อมูลจากกรมพัฒนาที่ดินมาใช้เป็นพื้นฐานในการเพาะปลูกพืช เช่น การเขตกรรม
พืชบำรุงดินการปรับปรุงบำรุงดิน ปุ๋ย การระบายน้ำ การจัดการน้ำ การคำนวณน้ำในการให้พืช
http://oss๑๐๑.ddd.go.th/web_th_soilseries/INDEX_th_series.htm

แสดงเว็บไซต์ ข้อมูลดิน

๑.๒ น้ำ ใช้สถิติข้อมูลย้อนหลังจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง ปริมาณการตกของน้ำฝน แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน มิลลิเมตร และอุณหภูมิสูงสุดต่ำสุด จำนวนวันฝนตก เฉลี่ยรายเดือน

รายงานสภาพอากาศเฉลี่ย 30 ปี - ประเทศไทย

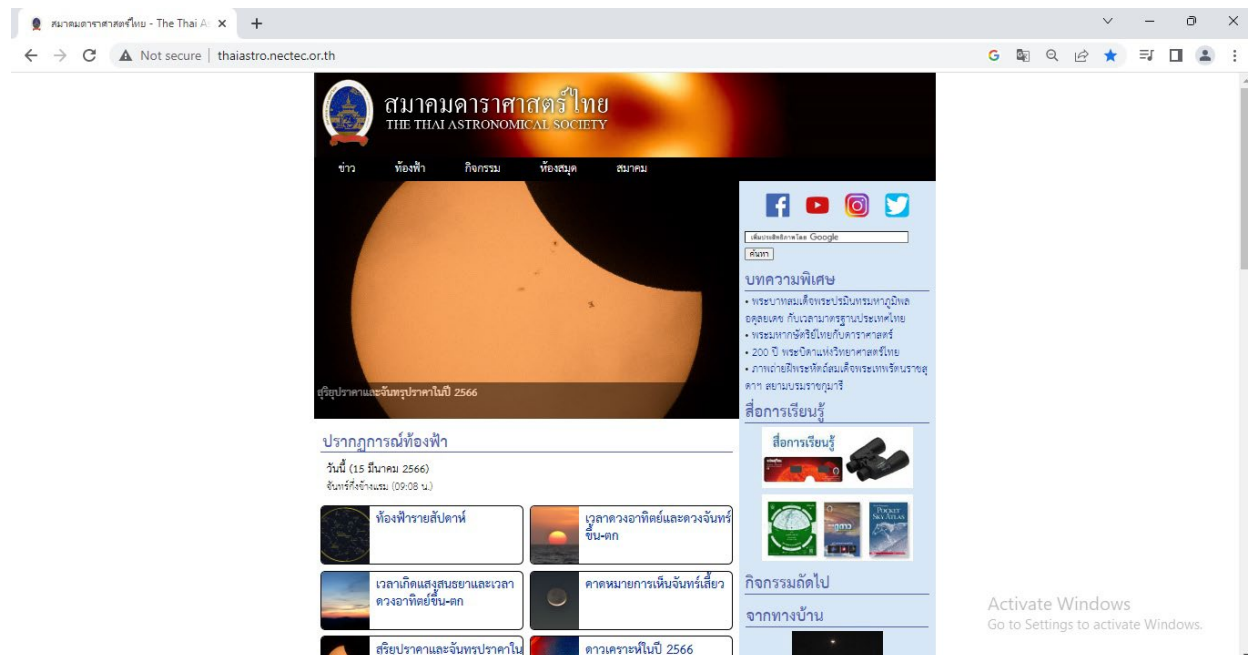

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด (°C)	อุณหภูมิสูงสุด (°C)	ปริมาณฝน (มม)	จำนวนวันฝนตก(วัน)
มกราคม	21	32	11.9	1
กุมภาพันธ์	23.3	32.7	26.2	3
มีนาคม	24.9	33.7	25	3
เมษายน	26.1	34.9	68.4	6
พฤษภาคม	25.6	34	199.8	15
มิถุนายน	25.4	33.1	132.3	15
กรกฎาคม	25	32.7	131.3	16
สิงหาคม	24.9	32.5	190.2	18
กันยายน	24.6	32.3	294	20
ตุลาคม	24.3	32	214	16
พฤศจิกายน	23.1	31.6	63.5	6
ธันวาคม	20.8	31.3	8.5	1

นำสถิติน้ำฝนมาวางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับความต้องการน้ำของพืชและช่วงแสงของพืช เหมาะสมกับการเจริญเติบโตและให้ผลผลิต ง่ายต่อการเก็บเกี่ยว เช่น งามาให้ปลูกเดือน มีนาคม ปริมาณน้ำฝน เม.ย. พ.ค. มิ.ย. เพียงพอต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตประมาณ ๓๐๐ มิลลิเมตร หลังจากน้ำฝนที่นา นำไปปลูกข้าวนาปี เดือน กรกฎาคม-พฤศจิกายน ซึ่งข้าวต้องการน้ำฝนที่ตกในช่วงนี้เพียงพอต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิต ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งจะเก็บเกี่ยวช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม

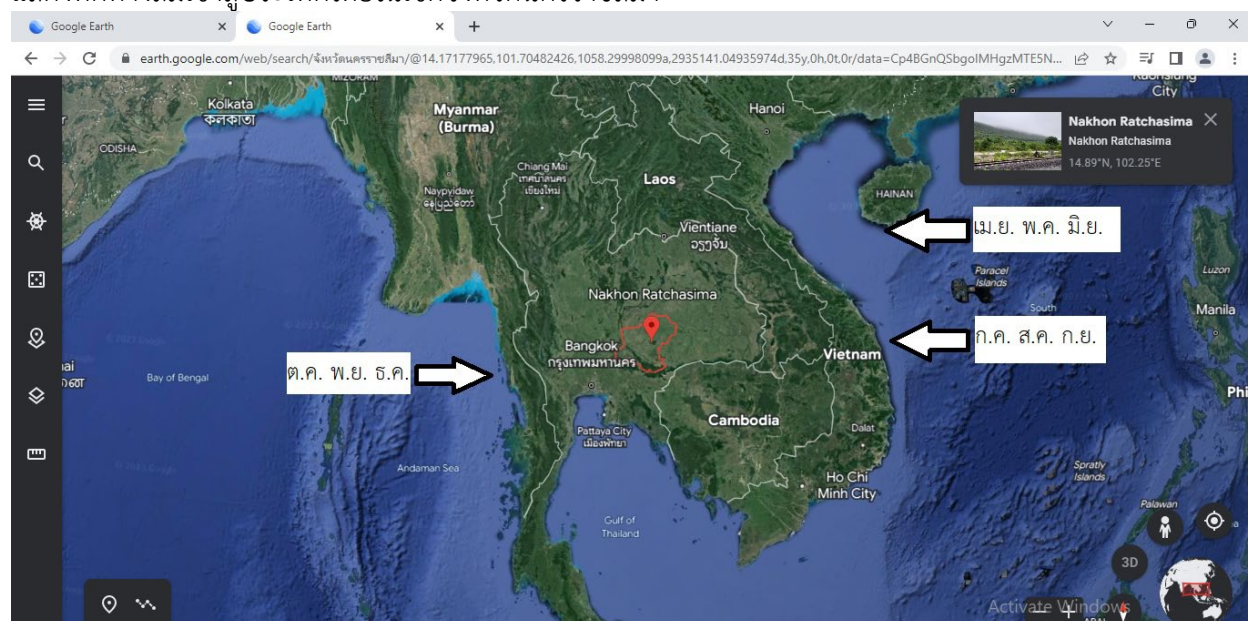
๑.๓ แสง ช่วงเวลาความยาวนานของช่วงแสงในแต่ละวัน รายจังหวัด จากเว็บสมาคมดาราศาสตร์ไทย <http://thaiastro.nectec.or.th>

แสดงเว็บไซต์ ช่วงเวลาความยาวนานของช่วงแสงในแต่ละวัน รายจังหวัดของประเทศไทย

๑.๔ ลม ประเทศไทยในเขตจังหวัดนครราชสีมา รับลมมาจาก ๓ ทิศทาง ดังนี้ ช่วงที่ ๑ ลมต้นฤดูมาจากมหาสมุทรแปซิฟิก ลมพัดพาความชื้นในต้นฤดู เมษายน, พฤษภาคม และ มิถุนายน เข้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทิศทางจากจังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ช่วงที่ ๒ ลมกลางฤดูมาจากมหาสมุทรแปซิฟิกตอนล่างและประเทศฟิลิปปินส์ เข้ามาปะทะเทือกเขาในประเทศเวียดนามทำให้กำลังของลมมรสุมลดกำลังลง กลายเป็นดีเปรสชั่นเข้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านตะวันออก ทิศทางจากจังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดนครราชสีมา จะได้รับความชื้นจากอ่าวไทยขึ้นมาเพิ่มเติม ช่วงที่ ๓ ลมปลายฤดู ลมจะพัดพาความชื้นจากทะเลอันดามัน เข้าจังหวัดเพชรบุรี กาญจนบุรี ข้ามเทือกเขาเพชรบูรณ์ เข้าสู่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ ต่อไป

แสดงทิศทางลมเข้าสู่ประเทศไทยในเขตจังหวัดนครราชสีมา

๒. มีภูมิปัญญาหรือนวัตกรรมนำมาใช้ใน ศพก.

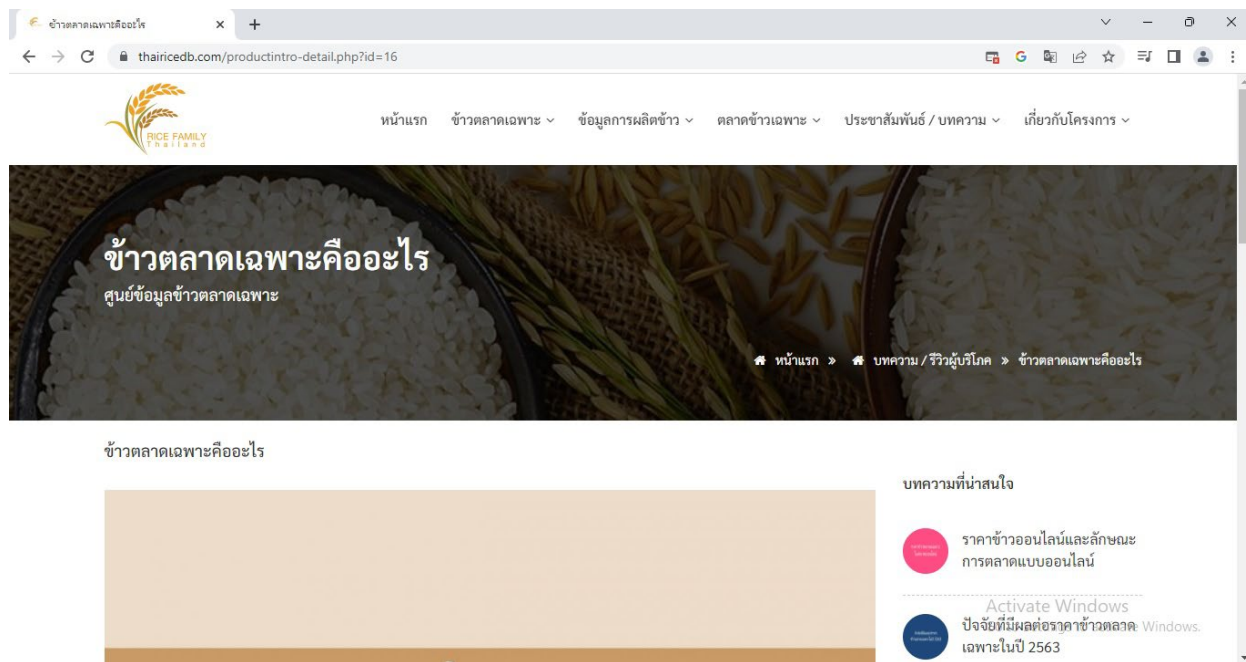
ใช้องค์ความรู้จากบรรพบุรุษ สืบสอน ถ่ายทอด และการศึกษาเล่าเรียน จากสถาบันการศึกษา และประสบการณ์ทำการเกษตรของตนเอง ซึ่งทำการเกษตรมาตลอดชีวิต ประยุกต์กับเทคโนโลยี นวัตกรรม ต่าง ๆ เครื่องมือที่ทันสมัย ออกแบบเลือกวิธีการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมให้เกิดความคุ้มค่า และหมุนเวียน ครอบงำกลุ่มและเครือข่าย ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ จากการสานประโยชน์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันตกลึกทางความคิด ทำอย่างไร ให้เกิดความคุ้มค่า ได้ประโยชน์ทุกภาคส่วนที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน แบ่งปัน เอื้อเฟื้อสานประโยชน์ซึ่งกันและกัน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย รถไถ โรงสีข้าว เครื่องบรรจุถุงสุญญากาศ รถไถเดินตาม เครื่องตัดหญ้า การวางท่อระบบส่งน้ำ เครื่องพ่นสารชีวภัณฑ์ เป็นต้น

๓. รู้จักประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในการแก้ไข

ข้าวตลาดเฉพาะ หมายถึง สินค้าข้าวที่มีคุณสมบัติเพื่อตลาดเฉพาะ ที่อาจเป็นผลผลิตจากกระบวนการผลิตที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ ข้าวอินทรีย์ ข้าวที่มีปลูกเฉพาะในเขตพื้นที่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ที่เรียกว่าข้าวสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์(ข้าว GI) ข้าวโภชนาการสูง ซึ่งเป็นข้าวที่อุดมด้วยทั้งชนิดและปริมาณของธาตุและสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย

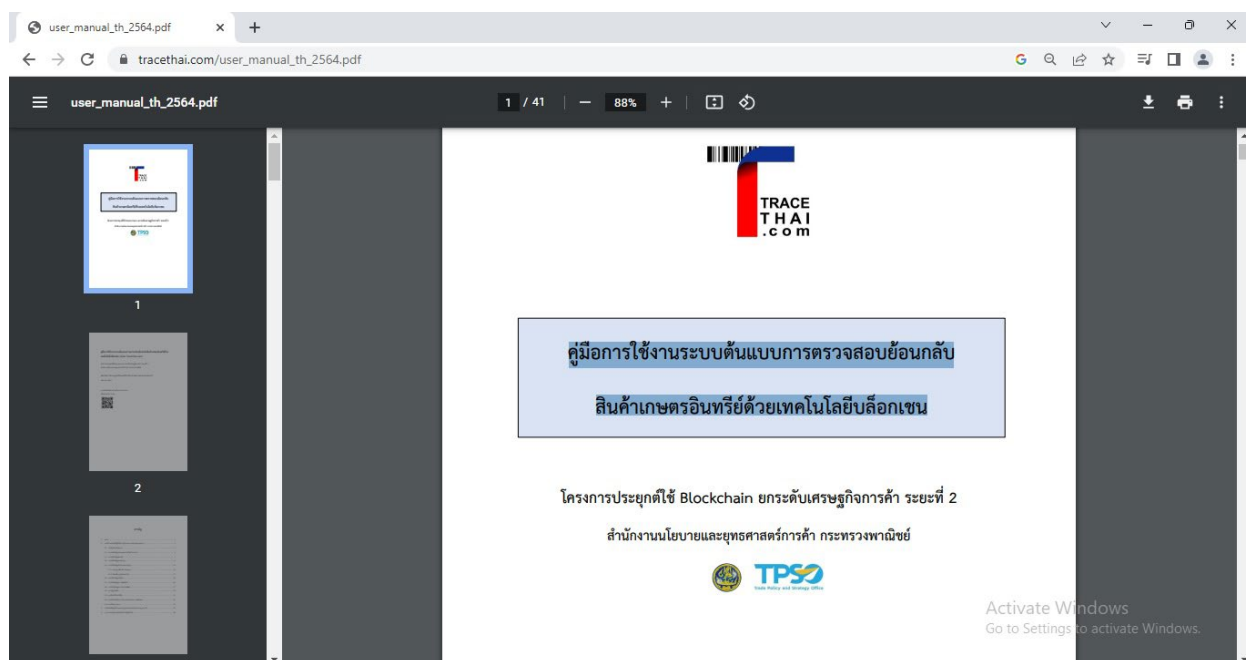
ข้าวอินทรีย์ หมายถึง ข้าวที่ได้จากการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นระบบการจัดการด้านการเกษตรที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศน์ วงจรชีวภาพ และความหลากหลายทางชีวภาพ ไม่ใช้วัตถุที่ได้จากการสังเคราะห์ และไม่ใช้พืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ที่ได้มาจากการดัดแปรพันธุกรรมหรือพันธุวิศวกรรม ดังนั้น การผลิตข้าวอินทรีย์จึงเป็นระบบการผลิตข้าวที่ไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์ทุกชนิด มีการจัดการกับผลผลิตและผลิตภัณฑ์ด้วยความระมัดระวัง และเอาใจใส่ เพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์และคุณภาพที่สำคัญในทุกขั้นตอนการผลิตและการแปรรูป

แสดงเว็บไซต์ ตลาดข้าวเฉพาะ

สินค้าอินทรีย์ใช้บล็อกเชนตรวจสอบย้อนกลับ จุดประสงค์ของความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับความต้องการคือเพื่อให้มองเห็นได้เหนือข้อกำหนด และทำให้สามารถตรวจสอบได้อย่างง่ายดายว่าตรงตามข้อกำหนดหรือไม่ ความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับความต้องการยังช่วยวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงโดยเผยให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงที่ทำกับข้อกำหนดหนึ่งส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดอื่นๆ อย่างไร

แสดงเว็บไซต์ คู่มือการใช้งานระบบต้นแบบการตรวจสอบย้อนกลับ สินค้าเกษตรอินทรีย์

๒. ความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้

๒.๑ เวลาที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้

มีความพร้อมทักษะในการถ่ายทอดความรู้ โดยใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการนำเสนอ อย่างเสียสละเวลาให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรที่ต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวข้องกับการเกษตรทุกมิติ พร้อมในการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นวิทยากรได้ ใช้ทักษะการสื่อสาร ทำงานในพื้นที่จริงและนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติจริงในแปลง ศพก.ต้นแบบ ได้ และเชื่อมโยงกับ ศพก.เครือข่าย อย่างต่อเนื่อง

๒.๒ ทักษะการเป็นวิทยากร

มีทักษะในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ จากประสบการณ์ทำงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นระยะเวลายาวนาน จากประสบการณ์ทำการเกษตรด้วยตนเอง จากประสบการณ์ถ่ายทอดความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวิชาการ และการศึกษา ให้กับบุคคลต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนถึงปัจจุบัน

๒.๓ ประสบการณ์ในการเป็นวิทยากร

เป็นวิทยากรเมื่อได้รับการประสานงาน เป็นผู้นำถ่ายทอดความรู้ ประสานงานจากงานในระดับนโยบายประเทศลงสู่พี่น้องเกษตรกรปฏิบัติจริงในพื้นที่ ส่งเสริมการเกษตรให้พี่น้องเกษตรกรมีความอยู่ดีกินดี ซึ่งทำมาตลอดระยะเวลาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนถึงปัจจุบัน

๓) การเป็นที่ยอมรับจากชุมชน/เครือข่ายและหน่วยงานต่าง ๆ

มีภาวะผู้นำทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จิตอาสาและเสียสละช่วยเหลือสังคม การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ

เป็นผู้นำด้านการเกษตรมาต่อเนื่อง และยาวนาน ส่งเสริมทั้งพืชเศรษฐกิจ พืชสร้างรายได้ ปลุกฝังความขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่ รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างกลุ่ม เครือข่าย ประสานงานด้านการเกษตรมาต่อเนื่องหลายพื้นที่ ให้ความเจริญก้าวหน้า และประยุกต์ส่งเสริมให้ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบ และเมื่อได้รับการประสานจากหน่วยงานต่าง ๆ ก็ให้ความร่วมมืออย่างต่อเนื่องและเต็มกำลังความสามารถมาตลอดและทำต่อไป

๒.๔ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มีการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อต่าง ๆ มีการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ มีการนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาต่อยอดใน ศพก. เพื่อพัฒนา คน กลุ่มคน พื้นที่ สินค้า บริการ ให้มีคุณภาพ ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ อย่างต่อเนื่องและปัจจุบันก็ยังดำเนินการอยู่

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๓.๑.๑ การจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

การทำนาเปียกสลับแห้ง (Alternate Wetting and Drying: AWD)

การอนุรักษ์ทรัพยากร วิธีนี้จะลดปริมาณการใช้น้ำในการปลูกข้าวลงอย่างมากเมื่อเทียบกับการปล่อยน้ำท่วมขังตลอดเวลา โดยจะปล่อยให้น้ำในนาแห้งเป็นระยะ ๆ แล้วค่อยเติมน้ำใหม่ ซึ่งช่วยประหยัดน้ำได้ถึง ๓๐-๕๐% และลดพลังงานในการสูบน้ำ

๓.๑.๒ การรักษาสิ่งแวดล้อม การลดระยะเวลาที่น้ำท่วมขังจะช่วยลดการปล่อยก๊าซมีเทน (Methane: CH₄) ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกที่มีผลต่อภาวะโลกร้อนอย่างมาก ก๊าซมีเทนเกิดจากกิจกรรมของจุลินทรีย์ในดินที่อยู่ในสภาพไม่มีออกซิเจนเมื่อมีน้ำขัง

๓.๑.๓ การปรับระดับพื้นที่นาด้วยระบบแสงเลเซอร์ (Laser Land Levelling)

การอนุรักษ์ทรัพยากร: ช่วยให้การกระจายน้ำในแปลงนาสม่ำเสมอ ลดการสิ้นเปลืองน้ำที่ไหลไปรวมกันในบริเวณที่ต่ำ และทำให้ต้นข้าวได้รับน้ำอย่างทั่วถึง ลดปัญหาการขาดน้ำในบางพื้นที่ของแปลง การรักษาสีเขียวตลอดปีเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้น้ำและลดการชะล้างพังทลายของหน้าดินจากการที่น้ำไหลไม่สม่ำเสมอ

๓.๒ การจัดการดินและธาตุอาหาร

๓.๒.๑ การจัดการธาตุอาหารพืชและการใช้ปุ๋ยเฉพาะจุด (Site Specific Nutrient Management: SSNM) หรือปุ๋ยสั่งตัด การอนุรักษ์ทรัพยากร เป็นการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการของพืชและสภาพดินแต่ละพื้นที่ โดยอาศัยการวิเคราะห์ดิน ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยเกินความจำเป็น

๓.๒.๒ การรักษาสีเขียวตลอดปี ลดการชะล้างปุ๋ยเคมีลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาน้ำเน่าเสีย (Eutrophication) และลดการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ (Nitrous Oxide: N_2O) ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้ปุ๋ยไนโตรเจน การไถกลบตอซังและฟางข้าว (Straw and Stubble Management) การอนุรักษ์ทรัพยากร แทนที่จะเผาตอซัง ซึ่งเป็นการทำลายอินทรีย์วัตถุ การไถกลบตอซังและฟางข้าวจะช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ขึ้นในระยะยาว ลดความจำเป็นในการใช้ปุ๋ยเคมี และปรับปรุงโครงสร้างดิน

๓.๒.๓ การรักษาสีเขียวตลอดปี ลดมลพิษทางอากาศจากการเผาตอซัง ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และลดปัญหาหมอกควันในชุมชน

๓.๓ การควบคุมศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management: IPM)

๓.๓.๑ การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งมีชีวิต การใช้เทคโนโลยีในการเฝ้าระวังศัตรูพืช เช่น โดรนหรือเซ็นเซอร์ เพื่อตรวจจับและระบุชนิดของศัตรูพืช ทำให้สามารถเลือกใช้วิธีการควบคุมที่เหมาะสมและตรงจุด

๓.๓.๒ ลดการพึ่งพาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในวงกว้าง ซึ่งส่งผลดีต่อสิ่งมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ในแปลงนา และลดการปนเปื้อนในดินและน้ำ

๓.๔ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการบริหารจัดการ

๓.๔.๑ โดรนเพื่อการเกษตร (Agricultural Drones):

การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งมีชีวิต ใช้ในการสำรวจแปลงนา ติดตามการเจริญเติบโตของข้าว พ่นปุ๋ยและสารชีวภัณฑ์เฉพาะจุดได้อย่างแม่นยำ ลดการใช้ทรัพยากรเกินความจำเป็น และลดการปนเปื้อนสารเคมีในพื้นที่ที่ไม่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๒ ระบบ IoT และเซ็นเซอร์อัจฉริยะ การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งมีชีวิต: ช่วยในการตรวจวัดสภาพอากาศ ความชื้นในดิน และระดับน้ำแบบเรียลไทม์ ทำให้เกษตรกรสามารถตัดสินใจในการให้น้ำและใส่ปุ๋ยได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ ลดการใช้น้ำและปุ๋ยที่เกินความจำเป็น

โดยสรุปแล้ว การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเหล่านี้มาปรับใช้ในการเพาะปลูกข้าว ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนให้กับเกษตรกร แต่ยังเป็นหัวใจสำคัญในการสร้าง การเกษตรที่ยั่งยืน ซึ่งมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่แปลงเกษตรและชุมชนโดยรวม การเปลี่ยนแปลงนี้ยังช่วยให้ชุมชนมีสุขภาพที่ดีขึ้นจากการลดการสัมผัสสารเคมี และยังสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตข้าวผ่านแนวคิด "ข้าวคาร์บอนต่ำ" ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดในปัจจุบัน

๓.๕ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.

๓.๕.๑ การอนุรักษ์ดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ การลดการชะล้างพังทลายของดิน ศพก. มักส่งเสริมการปฏิบัติทางการเกษตรที่ไม่ไถพรวน (No-tillage/Minimum Tillage) หรือการปลูกพืชคลุมดิน ซึ่งช่วยลดการสัมผัสโดยตรงของหน้าดินกับแรงลมและน้ำ ลดการสูญเสียหน้าดินที่อุดมสมบูรณ์ การเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน มีการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ และการไถกลบเศษซากพืช ซึ่งช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินร่วนซุย อุ้มน้ำได้ดีขึ้น และเป็นแหล่งอาหารของจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ ทำให้ดินมีชีวิตชีวาและอุดมสมบูรณ์ในระยะยาว การฟื้นฟูโครงสร้างดิน การปฏิบัติเหล่านี้ช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดิน ทำให้รากพืชหยั่งลึกได้ดีขึ้น และช่วยลดการอัดแน่นของดินจากการใช้เครื่องจักรหนัก

๓.๕.๒ การอนุรักษ์น้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ การใช้น้ำอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพ ศพก. เป็นแหล่งเรียนรู้เทคนิคการให้น้ำพืชที่แม่นยำ เช่น ระบบน้ำหยด (Drip Irrigation), ระบบน้ำพ่นฝอย (Sprinkler System), หรือการทำนาแบบ เปียกสลับแห้ง (Alternate Wetting and Drying: AWD) ในกรณีของข้าว ซึ่งลดการสูญเสียจากการระเหยและการไหลทิ้ง การเก็บกักน้ำ: บาง ศพก. อาจมีการสร้างแหล่งน้ำในไร่นา เช่น สระน้ำ หรือบ่อน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำฝนไว้ใช้ในช่วงแล้ง ซึ่งเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนในพื้นที่ การลดปัญหาน้ำใต้ดินลดลง การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพช่วยลดการพึ่งพาน้ำบาดาล ทำให้ระดับน้ำใต้ดินไม่ลดต่ำลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลดีต่อระบบนิเวศโดยรวม

๓.๕.๓ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การปลูกพืชหลากหลาย (Crop Diversification) ศพก. ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน พืชผสมผสาน และการปลูกพืชหลากหลายชนิด แทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ซึ่งช่วยรักษาสสมดุลของระบบนิเวศในไร่นา ดึงดูดแมลงที่เป็นประโยชน์ และลดการระบาดของศัตรูพืชเฉพาะทาง การส่งเสริมศัตรูธรรมชาติ เน้นการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี (Biological Control) เช่น การใช้แมลงศัตรูธรรมชาติ การใช้สารชีวภัณฑ์ แทนการใช้สารเคมีสังเคราะห์ ซึ่งช่วยรักษาสายใยอาหารในระบบนิเวศ ไม่ทำลายแมลงที่เป็นประโยชน์ ผีเสื้อ และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ การอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมือง/ท้องถิ่น ศพก. มักเป็นแหล่งรวบรวมและขยายพันธุ์พืชพื้นเมืองหรือพันธุ์พืชหายาก ซึ่งมีคุณสมบัติทนทานต่อสภาพแวดล้อมเฉพาะถิ่น และเป็นการรักษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืช

๓.๕.๔ การลดมลพิษและรักษาสสิ่งแวดล้อมโดยรวม การลดการใช้สารเคมี เป็นเป้าหมายหลักของการเรียนรู้ใน ศพก. โดยเน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์ และวิธีป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ซึ่งช่วยลดการปนเปื้อนของสารเคมีในดิน น้ำ และอากาศ การจัดการของเสียทางการเกษตร มีการส่งเสริมการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก การผลิตก๊าซชีวภาพ หรือการนำไปเป็นอาหารสัตว์ ซึ่งช่วยลดปริมาณขยะและของเสียในพื้นที่ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น การไม่เผาตอซัง ลดการใช้ปุ๋ยเคมี (โดยเฉพาะปุ๋ยไนโตรเจน) และการจัดการน้ำในนาข้าวแบบเปียกสลับแห้ง ช่วยลดการปล่อยก๊าซมีเทนและไนตรัสออกไซด์ ซึ่งเป็นก๊าซสำคัญที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน การดำเนินงานของ ศพก. จึงเป็นเสมือนหัวใจสำคัญในการสร้างความตระหนักและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้กับเกษตรกรและชุมชน ทำให้เกิดประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่ ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรในพื้นที่ (อำเภอปรางค์กู่) ชนิดพืชข้าว จากประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในพื้นที่ ศพก. อำเภอปรางค์กู่มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการปลูกข้าว ดังนี้ สภาพพื้นที่และภูมิอากาศ ลักษณะภูมิประเทศ อำเภอปรางค์กู่มีพื้นที่หลากหลาย ทั้งที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำนา และพื้นที่ลาดเชิงเขาบางส่วน สภาพภูมิประเทศเอื้อต่อการทำนา แต่ก็อาจเผชิญความท้าทายจากภัยธรรมชาติได้ สภาพดิน ส่วนใหญ่เป็น ดินชุดโคราช หรือ ดินชุดปากช่อง ซึ่งมักเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียว ที่มีอินทรีย์วัตถุค่อนข้างต่ำในพื้นที่ทำนา การบำรุงดินอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญ แหล่งน้ำ อำเภอปรางค์กู่มีแหล่งน้ำสำคัญจาก ลำพระเพลิง และ อ่างเก็บน้ำลำพระเพลิง รวมถึงระบบชลประทานที่หล่อเลี้ยงพื้นที่เพาะปลูกข้าวเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพยังคงเป็นความท้าทาย โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง สภาพภูมิอากาศ มีฤดูฝนและฤดูแล้งที่ชัดเจน โดยฤดูฝนจะอยู่ประมาณเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญสำหรับการทำนาปี ศพก. ได้ให้คำแนะนำในการรับมือกับความแปรปรวนของสภาพอากาศ พันธุ์ข้าวที่นิยมเพาะปลูก เกษตรกรในอำเภอปรางค์กู่นิยมปลูกข้าวนาปีเป็นหลัก โดยพันธุ์ข้าวที่ได้รับความนิยมมักเป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง ทนทานต่อสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น และมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด เช่น พันธุ์ กข๖, กข๑๕, กข๔๑ กข๔๗ กข๔๙ ชัยนาท ๑ และข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ที่มีศักยภาพ ศพก. มีบทบาทสำคัญในการแนะนำพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และความต้องการของตลาด รวมถึงการทดลองปลูกพันธุ์ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับเกษตรกร รูปแบบการทำนา ส่วนใหญ่เป็นการทำนาปี โดยอาศัยน้ำฝนและน้ำชลประทานเป็นหลัก มีการส่งเสริมการทำนาแบบ "ประณีต" ที่เน้นการดูแลอย่างใกล้ชิด การใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ศพก. ยังส่งเสริมการปรับเปลี่ยนแนวคิดจากการทำนาเชิงปริมาณไปสู่การทำนาที่เน้นคุณภาพ และการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ปัญหาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง การเผาตอซังและเศษซากพืช ยังคงเป็นปัญหาที่ ศพก. ต้องรณรงค์และให้ความรู้ในการจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดมลพิษทางอากาศและเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน การใช้สารเคมีทางการเกษตร แม้จะมีการส่งเสริมการลดใช้ แต่ยังคงเป็นความท้าทาย ศพก. จึงเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน IPM และการใช้สารชีวภัณฑ์ การบริหารจัดการน้ำ การบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอและทั่วถึงตลอดฤดูปลูกเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในช่วงที่ปริมาณน้ำฝนไม่สม่ำเสมอ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ศพก. มีความเข้าใจในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และข้อจำกัดของเกษตรกรในพื้นที่ ทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การตลาด และการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองและช่องทางการตลาดที่ยั่งยืน

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

๑. การเป็นจุดอบรมและศึกษาดูงาน ศพก. อำเภอปรางค์กู่ มีความพร้อมในการเป็นสถานที่สำหรับจัดการอบรมและศึกษาดูงานด้านการปลูกข้าว โดยมีจุดเด่นและสิ่งที่สามารถนำเสนอได้ดังนี้ แปลงสาธิตและแปลงเรียนรู้จริง เรามีแปลงนาสาธิตที่แสดงให้เห็นถึงเทคโนโลยีและวิธีการปฏิบัติที่ทันสมัย เช่น การทำนาเปียกสลับแห้ง (AWD) แสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประหยัดน้ำและลดการปล่อยก๊าซมีเทน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (ปุ๋ยสั่งตัด) สาธิตการเก็บตัวอย่างดิน การวิเคราะห์ และการคำนวณปริมาณปุ๋ยที่เหมาะสม การจัดการตอซังและฟางข้าว แสดงวิธีการไถกลบ หรือการนำไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ แทนการเผา การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี (IPM) สาธิตการใช้สารชีวภัณฑ์ การใช้ศัตรูธรรมชาติ และการสำรวจแปลง

เพื่อลดการใช้สารเคมี การเลือกใช้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสม แสดงพันธุ์ข้าวที่นิยมปลูกในพื้นที่ และพันธุ์ใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ ห้องประชุม/สถานที่จัดกิจกรรม มีพื้นที่สำหรับจัดบรรยาย อบรม และทำกิจกรรมกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ อุปกรณ์และเครื่องมือ มีการจัดแสดงและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวสมัยใหม่ การจัดการที่เป็นระบบ มีการวางแผนและจัดโปรแกรมการอบรม/ดูงานที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา หรือผู้สนใจทั่วไป

๒. การเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ บุคลากรของ ศพก. อำเภอบึงอภัยชัย มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงในการปลูกข้าว และมีความพร้อมในการเป็นวิทยากรเพื่อถ่ายทอดความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการปลูกข้าว การเตรียมดินและการเตรียมกล้า การเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และตลาด การจัดการน้ำในนาข้าว (รวมถึงเทคนิค AWD) การจัดการธาตุอาหารพืชและการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ (ปุ๋ยสั่งตัด) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าวแบบผสมผสาน (IPM) การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แนวคิด "นาข้าวลดโลกร้อน" และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การจัดการเศษซากพืชและตอซังข้าวอย่างถูกวิธี การผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ การลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร การบริหารจัดการฟาร์มและการตลาด การวางแผนการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ช่องทางการตลาดสำหรับข้าวคุณภาพและข้าวอินทรีย์ การขอรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้าว ประสบการณ์และความสำเร็จของ ศพก. สามารถเล่าถึงประสบการณ์จริง ปัญหาที่พบเจอ และแนวทางการแก้ไข นำเสนอตัวอย่างความสำเร็จของเกษตรกรในพื้นที่ที่นำองค์ความรู้ไปปรับใช้ กลุ่มเป้าหมายที่สามารถให้บริการได้ เกษตรกรในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง นักเรียน นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการและผู้สนใจทั่วไปที่ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการปลูกข้าวที่ยั่งยืน หากท่านหรือหน่วยงานใดมีความประสงค์ที่จะขอรับการอบรม ศึกษาดูงาน หรือเชิญวิทยากรจาก ศพก. อำเภอบึงอภัยชัย จังหวัดนครราชสีมา สามารถติดต่อประสานงานได้ เพื่อให้เราสามารถจัดโปรแกรมที่เหมาะสมกับความต้องการของท่าน

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่ ในฐานะที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบึงอภัยชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้รับการยอมรับในด้านการปลูก พืชข้าว เรามีความพร้อมและบทบาทสำคัญในการให้บริการด้านการ แก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษา และ รับเรื่องร้องเรียน ของเกษตรกรในพื้นที่ ดังนี้

๑. การเป็นที่ปรึกษาและแก้ไขปัญหาของเกษตรกร

ศพก. อำเภอบึงอภัยชัย ทำหน้าที่เป็น "คลินิกเกษตร" ที่เกษตรกรสามารถเข้ามาขอคำปรึกษาและรับการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวได้อย่างครบวงจร โดยมีแนวทางการให้บริการดังนี้

ให้คำปรึกษาเชิงลึก ปัญหาดินและปุ๋ย ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน การวิเคราะห์ดิน การเลือกใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน (ปุ๋ยสั่งตัด) และการจัดการธาตุอาหารพืช

ปัญหาโรคและแมลงศัตรูข้าว ช่วยวินิจฉัยโรคและระบุชนิดแมลงศัตรูพืช พร้อมให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดที่ถูกต้องและปลอดภัย เน้นการใช้หลักการ IPM (Integrated Pest Management) และการใช้สารชีวภัณฑ์

ปัญหาการจัดการน้ำ ให้คำปรึกษาเรื่องการบริหารจัดการน้ำในนาข้าวอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เทคนิคการทำนาเปียกสลับแห้ง (AWD) การวางแผนการใช้น้ำให้สอดคล้องกับสภาพอากาศ

ปัญหาด้านพันธุ์ข้าว ให้คำแนะนำในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ คุณภาพน้ำ และความต้องการของตลาด รวมถึงการแนะนำพันธุ์ข้าวใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ

ปัญหาด้านเทคนิคการผลิต ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

การลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือ หากเป็นปัญหาที่ซับซ้อน หรือจำเป็นต้องมีการสำรวจหน้างาน ศพก. มีทีมงานที่พร้อมจะลงพื้นที่เพื่อประเมินสถานการณ์และให้คำแนะนำแก้ไขปัญห ๓. แผลงของเกษตรกร

เชื่อมโยงกับผู้เชี่ยวชาญ ในกรณีที่ปัญหาย่นนอกเหนือขอบเขตความเชี่ยวชาญของ ศพก. เราจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและเชื่อมโยงเกษตรกรกับผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร หรือนักวิชาการจากสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกษตรกรได้รับการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด

๒. การรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศพก. อำเภอปักธงชัย ยังทำหน้าที่เป็นจุดรับเรื่องร้องเรียนจากเกษตรกรในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร โดยเฉพาะพืชข้าว ซึ่งอาจรวมถึงปัญหาสารเคมีปนเปื้อน เช่น การใช้สารเคมีของเกษตรกรข้างเคียงที่ส่งผลกระทบต่อแปลงเกษตรอินทรีย์ หรือปัญหาการปนเปื้อนในแหล่งน้ำ

ปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ศัตรูพืชระบาดรุนแรง ที่ต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ

ปัญหาด้านการตลาด เช่น ราคาผลผลิตตกต่ำ การถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง

ปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยปลอม สารเคมีไม่ได้มาตรฐาน หรือราคาปัจจัยการผลิตสูงเกินไป

ข้อพิพาททางการเกษตร เช่น ปัญหาขอบเขตที่ดิน หรือการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

แนวทางการจัดการเรื่องร้องเรียน รับฟังและบันทึกข้อมูล: ศพก. จะรับฟังปัญหาและบันทึกข้อมูลรายละเอียดของเรื่องร้องเรียนอย่างครบถ้วน

ประเมินและวิเคราะห์ปัญหา ทำการประเมินเบื้องต้นถึงสาเหตุและผลกระทบของปัญหา

ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานงานและส่งต่อเรื่องร้องเรียนไปยังหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ, สำนักงานเกษตรจังหวัด, กรมการข้าว, หรือหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาตามขั้นตอน

ติดตามผล ศพก. จะติดตามความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหา และแจ้งให้เกษตรกรผู้ร้องเรียนทราบเป็นระยะ

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ในฐานะที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเกษตรด้าน พืชข้าว เราจึงเป็นศูนย์กลางในการให้บริการด้าน ข้อมูลข่าวสาร และวิชาการเกษตร แก่เกษตรกรและผู้สนใจในพื้นที่อย่างครบวงจร ดังนี้

๑. การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร

ศพก. อำเภอปักธงชัย มุ่งมั่นที่จะเป็นแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและเข้าถึงง่ายสำหรับเกษตรกร โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญดังนี้

ข้อมูลราคาและสถานการณ์ตลาดข้าว เรามีข้อมูลอัปเดตเกี่ยวกับราคาข้าวเปลือก ข้าวสาร ในตลาดท้องถิ่นและตลาดหลัก เพื่อให้เกษตรกรสามารถตัดสินใจในการเก็บเกี่ยวและจำหน่ายผลผลิตได้อย่างเหมาะสม รวมถึงข้อมูลแนวโน้มตลาดในอนาคต

ข่าวสารและนโยบายภาครัฐ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายสำคัญด้านการเกษตรจากภาครัฐ เช่น โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว, มาตรการช่วยเหลือภัยพิบัติ, โครงการสินเชื่อเพื่อการเกษตร, หรือการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย

ข้อมูลสภาพอากาศและการเตือนภัย ติดตามและแจ้งเตือนข้อมูลสภาพอากาศที่สำคัญ เช่น ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ ความเสี่ยงจากภัยแล้งหรือน้ำท่วม รวมถึงการเตือนภัยโรคและแมลงศัตรูข้าวที่อาจระบาด เพื่อให้เกษตรกรเตรียมพร้อมรับมือและวางแผนการผลิตได้อย่างทันท่วงที

เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ นำเสนอข่าวสารความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการปลูกข้าวที่น่าสนใจ เช่น พันธุ์ข้าวใหม่ๆ, เทคนิคการเพาะปลูกที่ทันสมัย, การใช้โดรนเพื่อการเกษตร, หรือแอปพลิเคชันที่ช่วยในการบริหารจัดการฟาร์ม

กิจกรรมและงานสำคัญ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของ ศพก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดอบรม สัมมนา วันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day) หรือนิทรรศการทางการเกษตร

ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูล บอร์ดประชาสัมพันธ์/ป้ายประกาศ ที่ ศพก. และจุดรวมพลของชุมชน กลุ่ม Line / Facebook สำหรับเกษตรกรในเครือข่าย เพื่อการสื่อสารที่รวดเร็วและโต้ตอบได้ วิทยุชุมชน/หอกระจายข่าว สำหรับข้อมูลเร่งด่วนและเข้าถึงกลุ่มเกษตรกรในวงกว้าง เอกสารเผยแพร่/แผ่นพับ จัดทำและแจกจ่ายเอกสารสรุปข้อมูลสำคัญ

๒. การให้บริการด้านวิชาการเกษตร

ศพก. อำเภอปักธงชัย เป็นแหล่งรวมองค์ความรู้และผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการเกษตร โดยเน้นการถ่ายทอดความรู้ที่นำไปปฏิบัติได้จริง ดังนี้

จัดฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดโปรแกรมการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการปลูกข้าวที่หลากหลาย เช่น

การจัดการดินและปุ๋ยอย่างยั่งยืน การวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ และการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ (ปุ๋ยสั่งตัด)

การจัดการน้ำในนาข้าว เน้นเทคนิค นาเปียกสลับแห้ง (AWD) เพื่อประหยัดน้ำและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

การป้องกันกำจัดศัตรูข้าวแบบผสมผสาน (IPM) การสำรวจแปลง การระบุชนิดศัตรูธรรมชาติ การใช้สารชีวภัณฑ์ และการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดการพึ่งพาสารเคมี

การเลือกและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ การคัดเลือกพันธุ์ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ และการดูแลเพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดี

การลดต้นทุนการผลิตข้าว เทคนิคการลดต้นทุนในทุกขั้นตอนการผลิต

การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม การลดการสูญเสีย และการเพิ่มคุณภาพข้าวเปลือก ให้คำปรึกษาทางวิชาการรายบุคคล เกษตรกรสามารถเข้ามาปรึกษาปัญหาทางการเกษตรเป็นการส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่ ศพก. หรือผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ เพื่อรับคำแนะนำที่เฉพาะเจาะจงกับสภาพแปลงของตนเอง

จัดทำแปลงสาธิตและแปลงเรียนรู้ มีแปลงสาธิตในพื้นที่ ศพก. และ/หรือในแปลงของเกษตรกรต้นแบบ เพื่อให้เกษตรกรสามารถมาศึกษาดูงานและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เห็นผลลัพธ์ของเทคโนโลยีที่นำมาใช้

เผยแพร่องค์ความรู้ผ่านเอกสารและสื่อต่าง ๆ จัดทำคู่มือ, แผ่นพับ, โปสเตอร์, หรือคลิปวิดีโอสั้นๆ ที่อธิบายเทคนิคและองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตรที่สำคัญ

เชื่อมโยงกับนักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญ ประสานงานกับนักวิชาการจากกรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำความรู้และงานวิจัยใหม่ๆ มาถ่ายทอดให้กับเกษตรกร

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร

การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกรในพื้นที่ ศพก. อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา พืชข้าว ศพก. อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา มีบทบาทสำคัญในการขยายผลองค์ความรู้ด้านการผลิตข้าวไปสู่การปฏิบัติจริงของเกษตรกรในชุมชน ด้วยช่องทางที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน

ช่องทางการขยายผลองค์ความรู้ ศพก. ใช้วิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงและนำความรู้ไปใช้ได้จริง การจัดฝึกอบรมและแปลงเรียนรู้ (Learning by Doing)

อบรมเชิงปฏิบัติการ ศพก. จัดอบรมในหัวข้อที่เกษตรกรสนใจและเป็นประโยชน์ เช่น การทำนาเปียกสลับแห้ง (AWD), การใช้ปุ๋ยสั่งตัด, การผลิตปุ๋ยอินทรีย์, การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี (IPM) โดยเน้นให้เกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติจริง

แปลงสาธิตและแปลงเรียนรู้ใน ศพก./แปลงเครือข่าย จัดทำแปลงสาธิตในพื้นที่ ศพก. และร่วมมือกับเกษตรกรต้นแบบในการสร้างแปลงเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้เกษตรกรได้เห็นผลลัพธ์ของเทคโนโลยีและวิธีการที่แนะนำด้วยตนเอง และสามารถสอบถามจากเกษตรกรต้นแบบได้โดยตรง

การจัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่และวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day)

คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ จัดหน่วยเคลื่อนที่ออกไปให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาถึงพื้นที่แปลงของเกษตรกร โดยทีมงานผู้เชี่ยวชาญจาก ศพก. และหน่วยงานพันธมิตร

วันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day) จัดกิจกรรมในแปลงเรียนรู้ หรือแปลงของเกษตรกรต้นแบบ เพื่อแสดงผลงานของเทคโนโลยีและวิธีการที่ ศพก. ส่งเสริม พร้อมเปิดโอกาสให้เกษตรกรแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสอบถามข้อสงสัย

การสร้างและขยายผลกลุ่มเกษตรกร (Farmer Groups)

ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สนับสนุนให้เกษตรกรที่มีความสนใจร่วมกันจัดตั้งกลุ่ม หรือเข้าร่วมกลุ่มที่มีอยู่แล้ว เช่น กลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ กลุ่มผู้ผลิตข้าว GAP ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

เกษตรกรต้นแบบ/ผู้นำเกษตรกร คัดเลือกเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จจากการนำองค์ความรู้ของ ศพก. ไปปฏิบัติ ให้เป็น "ครู" หรือ "ต้นแบบ" ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ ในชุมชน

ช่องทางการสื่อสารและประชาสัมพันธ์

สื่อสังคมออนไลน์ ใช้กลุ่ม Line, Facebook หรือช่องทางออนไลน์อื่น ๆ ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร คลิปวิดีโอ สอนเทคนิค และตอบข้อสงสัยของเกษตรกรแบบเรียลไทม์

วิทยุชุมชน/หอกระจายข่าว ประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่สำคัญ เช่น สภาพอากาศ ค่าเตือนโรค/แมลง หรือกิจกรรมของ ศพก.

เอกสารเผยแพร่ จัดทำแผ่นพับ โปสเตอร์ หรือคู่มือการปลูกข้าวฉบับย่อ ที่เข้าใจง่าย แจกจ่ายให้เกษตรกร เกษตรกรในชุมชนนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร

เกษตรกรในพื้นที่นำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

ปรับเปลี่ยนวิธีการปลูก จากเดิมที่อาจใช้ปุ๋ยเคมีมากเกินไป หรือเผาตอซัง ก็หันมาใช้ ปุ๋ยสังคัม การทำ นาเปียก สลับแห้ง หรือ ไถกลบตอซัง แทนใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น การใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืช การ ตรวจวิเคราะห์ดินก่อนใส่ปุ๋ย หรือการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรกลเกษตรขนาดเล็กมาช่วยลดแรงงาน

สร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกษตรกรที่เข้าร่วม ศพก. มักจะมีการรวมกลุ่ม และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ปรัชญาหรือปัญหา และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการนำความรู้ไปใช้

ขยายผลสู่แปลงข้างเคียง เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จจากการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ มักจะแบ่งปัน ประสบการณ์และชักชวนเกษตรกรข้างเคียงให้หันมาใช้วิธีการที่ ศพก. แนะนำ ทำให้เกิดการขยายผลแบบปากต่อ ปาก เป็นเกษตรกรต้นแบบ บางรายพัฒนาดินตนเองจนเป็นเกษตรกรต้นแบบ หรือวิทยากรประจำ ศพก. ซึ่งเป็น ช่องทางที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ

การนำองค์ความรู้จาก ศพก. ไปปฏิบัติก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอ ปักธงชัย

ด้านเศรษฐกิจ (ลดต้นทุน เพิ่มรายได้) ลดต้นทุนปัจจัยการผลิต: การใช้ปุ๋ยสังคัมช่วยลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีได้ ประมาณ ๑๐-๓๐% การใช้ IPM ช่วยลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ทำให้เกษตรกรประหยัดค่าใช้จ่ายได้ อย่างมาก

เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ด้วยการจัดการธาตุอาหารพืช การจัดการน้ำ และการควบคุมศัตรูพืชที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผล ผลิตข้าวเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๑๐-๒๐% หรือมากกว่าในบางพื้นที่

เพิ่มคุณภาพผลผลิต การปฏิบัติที่ถูกต้องและลดการใช้สารเคมี ทำให้ข้าวมีคุณภาพดีขึ้น สามารถขายได้ราคาสูงขึ้น หรือสามารถเข้าสู่ตลาดข้าวคุณภาพ/ข้าวอินทรีย์ได้

เพิ่มกำไรสุทธิ เมื่อต้นทุนลดลงและผลผลิต/ราคาเพิ่มขึ้น เกษตรกรจึงมีรายได้สุทธิจากการทำนาเพิ่มขึ้นอย่าง ชัดเจน

ด้านสิ่งแวดล้อม (อนุรักษ์ทรัพยากร)

ประหยัดน้ำ การทำนาเปียกสลับแห้งช่วยประหยัดน้ำได้ ๓๐-๕๐% ซึ่งสำคัญมากในพื้นที่ที่อาจเผชิญปัญหาภัยแล้ง ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การทำนาเปียกสลับแห้งช่วยลดการปล่อยก๊าซมีเทน และการลดใช้ปุ๋ยไนโตรเจนช่วย ลดก๊าซไนตรัสออกไซด์ ซึ่งมีส่วนช่วยลดภาวะโลกร้อน

ดินดีขึ้น การไถกลบตอซังและเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ มีโครงสร้างดีขึ้น ลดการพังทลายสารเคมี ลดมลพิษ การไม่เผาตอซังช่วยลดมลพิษทางอากาศ (ฝุ่นควัน PM๒.๕) และการลดใช้สารเคมีช่วยลดการปนเปื้อน ในดินและแหล่งน้ำ ทำให้ระบบนิเวศในนามีความสมบูรณ์มากขึ้น

ด้านสังคม (คุณภาพชีวิตและความยั่งยืน)

สุขภาพดีขึ้น เกษตรกรและสมาชิกในครอบครัวมีสุขภาพที่ดีขึ้นจากการลดการสัมผัสสารเคมี

มีความมั่นคงในอาชีพ ด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ได้รับ เกษตรกรสามารถปรับตัวและทำนาได้อย่างยั่งยืนใน ระยะยาว แม้ต้องเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ

เกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง การรวมกลุ่มและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยสร้างความสามัคคีและความเข้มแข็งในชุมชน เกษตรกร

โดยรวมแล้ว ศพก. อำเภอบึงขังชัย ไม่ได้เพียงแค่ถ่ายทอดความรู้ แต่เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกษตรกรเกิดการ "เปลี่ยนแปลง" ในการปฏิบัติจริง และสัมผัสได้ถึง "ผลลัพธ์" ที่ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม ทำให้การทำนาข้าวในพื้นที่ก้าวไปสู่ความยั่งยืนอย่างแท้จริง

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่
การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ (พืชข้าว) ของ ศพก. อำเภอบึงขังชัย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบึงขังชัย จังหวัดนครราชสีมา มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในด้าน พืชข้าว เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง

๑. การมีส่วนร่วมกับชุมชน ศพก. ยึดหลักการทำงานแบบ "ชุมชนมีส่วนร่วม" เพื่อให้เกษตรกรเป็นเจ้าของการพัฒนาและสามารถขับเคลื่อนงานได้ด้วยตนเอง

เวทีชุมชนและการรับฟังความคิดเห็น

จัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมกลุ่มเกษตรกร: ศพก. จัดประชุมกับเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับฟังปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร รวมถึงการวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น การเลือกพันธุ์ข้าวที่จะส่งเสริม, เทคโนโลยีที่เหมาะสม, หรือแผนการผลิต

สำรวจความต้องการ ดำเนินการสำรวจความต้องการของเกษตรกรโดยตรง เพื่อให้แน่ใจว่าองค์ความรู้และบริการที่ ศพก. มอบให้นั้นตรงกับปัญหาและความท้าทายที่เกษตรกรกำลังเผชิญอยู่

การสร้างและเสริมสร้างผู้นำเกษตรกร

คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ ศพก. ทำงานร่วมกับชุมชนในการคัดเลือกเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและมีความตั้งใจจริง มาเป็น "เกษตรกรต้นแบบ" หรือ "ครูบุญชี" ซึ่งเป็นแกนนำในการถ่ายทอดความรู้และเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรรายอื่น

พัฒนาศักยภาพผู้นำ จัดอบรมและส่งเสริมให้ผู้นำเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาการและทักษะการถ่ายทอด เพื่อให้สามารถเป็นวิทยากรและที่ปรึกษาให้กับเพื่อนเกษตรกรในชุมชนได้

การรวมกลุ่มและพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร

สนับสนุนการรวมกลุ่ม ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรที่มีความสนใจร่วมกันจัดตั้งกลุ่ม หรือรวมกลุ่มในรูปแบบ "นาแปลงใหญ่" ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการการผลิต ลดต้นทุน และเพิ่มอำนาจการต่อรอง

สร้างเครือข่ายเรียนรู้: เชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกรต่าง ๆ ในพื้นที่เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์องค์ความรู้ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ

การจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน

รวบรวมและต่อยอด: ศพก. ให้ความสำคัญกับการรวบรวมองค์ความรู้และภูมิปัญญาดั้งเดิมของเกษตรกรในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าว เช่น การใช้ปุ๋ยพื้นบ้าน การสังเกตธรรมชาติ เพื่อนำมาต่อยอด ผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เกิดความเหมาะสม

๒. การมีส่วนร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่

เพื่อให้งานส่งเสริมการเกษตรมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกมิติ ศพก. อำเภอบึงขังชัย ได้สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อย่างเข้มแข็ง:

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน วางแผนงาน และดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกัน โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักในพื้นที่
 กรรมการข้าว ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการเกี่ยวกับพันธุ์ข้าว เทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ทันสมัย การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าว รวมถึงการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ

กรมพัฒนาที่ดิน ร่วมมือในการวิเคราะห์และปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และการจัดการทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน

กรมวิชาการเกษตร ได้รับข้อมูลวิชาการด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืช การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรใหม่ๆ

ศูนย์วิจัยข้าว/ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว เป็นแหล่งความรู้และแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพที่สำคัญ

หน่วยงานท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)/เทศบาล ประสานงานด้านการสนับสนุนงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

ผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) เป็นผู้ประสานงานหลักระหว่าง ศพก. กับเกษตรกรในแต่ละหมู่บ้าน และช่วยขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่

สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย/วิทยาลัยเกษตร ร่วมมือในการทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับพื้นที่ การจัดอบรมเฉพาะทาง และการนำนักศึกษามาฝึกงานหรือศึกษาดูงาน

ภาคเอกชน บริษัทปัจจัยการผลิต ร่วมมือในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย เช่น ปุ๋ยชีวภาพ สารชีวภัณฑ์ หรือเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสม

ผู้ประกอบการรับซื้อผลผลิต ประสานงานกับโรงสี หรือผู้รวบรวมผลผลิต เพื่อให้เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายผลผลิตที่มั่นคงและได้ราคาที่เป็นธรรม

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ประสานงานด้านแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการทำเกษตรของเกษตรกร

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างเป็นระบบ

นายกตัญญู ล้อมไธสง ในฐานะประธานคณะกรรมการ ศพก. มีบทบาทหน้าที่หลักที่สำคัญหลายประการ ผู้นำและผู้ขับเคลื่อนหลักของ ศพก. กำหนดทิศทางและแผนงาน ประธานมีบทบาทสำคัญในการร่วมกับคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวางแผนการดำเนินงานของ ศพก. ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และตอบสนองความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ โดยเฉพาะด้านการผลิตข้าว ขับเคลื่อนกิจกรรม เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของ ศพก. ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ เช่น การจัดอบรม, การจัดทำแปลงสาธิต, การจัดวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day) ผู้ประสานงานและเชื่อมโยงเครือข่าย ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด, กรมการข้าว, กรมพัฒนาที่ดิน, กรมวิชาการเกษตร เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เชื่อมโยงกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร (เช่น ผู้ผลิตปัจจัยการผลิต, โรงสี) และสถาบันการศึกษา เพื่อนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และโอกาสทางการตลาดใหม่ๆ มาสู่เกษตรกร สร้างเครือข่ายเกษตรกร ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร สร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ผู้แทนเกษตรกรและกระบอกเสียง รับฟังปัญหาและสะท้อนความต้องการ ประธานเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเกษตรกรในพื้นที่มากที่สุด จึงมีบทบาทในการรับฟังปัญหา ข้อเสนอแนะ และความต้องการของเกษตรกร เพื่อนำมาหารือในที่ประชุมคณะกรรมการและนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เป็นกระบอกเสียง เป็นผู้แทนของเกษตรกรในการนำเสนอประเด็นปัญหาหรือข้อเรียกร้องต่าง ๆ ไปยังหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาย่างเป็นรูปธรรม

เกษตรกรต้นแบบและผู้ถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบอย่างที่ดี ในฐานะเกษตรกรต้นแบบ นายศักดิ์ศรีฯ ต้องเป็นผู้ที่นำองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ ศพก. ส่งเสริมไปปฏิบัติในแปลงของตนเองจนประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นตัวอย่างและสร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรรายอื่น ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์: มีบทบาทสำคัญในการเป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และเทคนิคการปลูกข้าวที่ประสบความสำเร็จให้กับเกษตรกรรายอื่น ทั้งในรูปแบบการบรรยาย การสาธิตในแปลง หรือการให้คำปรึกษาแบบตัวต่อตัว

เป็นพี่เลี้ยง ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาให้กับเกษตรกรรายใหม่ หรือเกษตรกรที่ยังไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีใหม่ๆ บริหารจัดการและกำกับดูแล กำกับดูแลการดำเนินงาน ร่วมกับคณะกรรมการในการกำกับดูแลการดำเนินงานของ ศพก. ให้เป็นไปอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์

บริหารจัดการทรัพยากร ดูแลการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของ ศพก. (เช่น งบประมาณ, อุปกรณ์) ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง เกษตรกรต้นแบบจากอำเภอบึงนาราง จังหวัดนครราชสีมา ภาคภูมิใจอย่างยิ่งในการดำเนินงานในฐานะศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเป็นผู้ขับเคลื่อน "ศูนย์เรียนรู้เรื่องข้าว" ที่มีถึง ๑๒ ฐานเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนถึงวิสัยทัศน์และความมุ่งมั่นในการพัฒนาเกษตรชุมชนอย่างรอบด้าน

นายศักดิ์ศรีเชื่อว่าความสำเร็จของ ศพก. ไม่ได้วัดกันแค่ผลผลิต แต่รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรอย่างยั่งยืน ผ่านการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ความภาคภูมิใจนี้เกิดจากการได้เห็นเกษตรกรในพื้นที่สามารถเข้าถึงองค์ความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ ได้ง่ายขึ้น พร้อมทั้งได้เป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงวิถีเกษตรให้ก้าวหน้าและยั่งยืน ๑๒ ฐานเรียนรู้เรื่องข้าว นวัตกรรมเกษตรแบบครบวงจร

ศูนย์เรียนรู้เรื่องข้าวของนายศักดิ์ศรี ได้รับการออกแบบให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ครอบคลุมทุกมิติของการทำเกษตรแบบยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำนาข้าวอินทรีย์และการจัดการฟาร์มแบบผสมผสาน ฐานเรียนรู้ทั้ง ๑๒ ฐานเป็นเครื่องยืนยันถึงความมุ่งมั่นในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยสู่เกษตรกรในชุมชน

พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้ในครัวเรือน: แสดงการประยุกต์ใช้พลังงานสะอาดเพื่อลดค่าใช้จ่ายและสร้างความยั่งยืนในครัวเรือนเกษตรกร

โรงสีฟิรณฟาร์ม สาธิตกระบวนการสีข้าวครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตและลดการพึ่งพิงพ่อค้าคนกลาง
บ่อเลี้ยงปลา: แหล่งเรียนรู้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มรายได้และแหล่งโปรตีนสำหรับบริโภคในครัวเรือน

แผนผังเลี้ยงสัตว์ การผลิตและใช้แผนผัง ซึ่งเป็นพืชน้ำที่อุดมด้วยโปรตีน เพื่อลดต้นทุนอาหารสัตว์

ไก่ไข่อารมณ์ดี การเลี้ยงไก่ไข่แบบธรรมชาติ สร้างความสุขให้สัตว์และได้ผลผลิตไข่คุณภาพดี

เปิดใจอินทรีย์ การเลี้ยงเป็ดไข่ด้วยวิธีอินทรีย์ ปลอดภัยและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

คอกแม่พันธุ์สุกร การจัดการฟาร์มสุกรอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อเป็นแหล่งรายได้เสริม

ป๊องชัยแคนเนล หมายถึงการจัดการน้ำ หรือการใช้คลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และ
หมายถึงการเลี้ยงสุนัข เพาะพันธุ์ลูกสุนัขที่ตลาดต้องการเพื่อจำหน่าย

ปุ๋ยหมักชีวภาพ การผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อบำรุงดินและลดการใช้
สารเคมี

เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์นวัตกรรมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการจัดการระบบน้ำเพื่อ
การเกษตร ลดต้นทุนพลังงาน

นาข้าวอินทรีย์ หัวใจของศูนย์เรียนรู้ เน้นการปลูกข้าวแบบอินทรีย์ ปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม
พืชทดแทนนาข้าว อาทิ ถั่วเขียว ถั่ว ฝักทอง แนะนำพืชทางเลือกที่สามารถปลูกเสริมหรือทดแทนข้าว เพื่อ
สร้างความหลากหลายทางชีวภาพและเพิ่มรายได้

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

เกษตรกรต้นแบบ นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง ความเป็นผู้นำ ความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้

๑. มีเวลาที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้

มีความพร้อมทักษะในการถ่ายทอดความรู้ โดยใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการนำเสนอ อย่างเสียสละเวลาให้
ความร่วมมือกับส่วนราชการ กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรที่ต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรทุกมิติ
พร้อมในการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นวิทยากรได้ ใช้ทักษะการสื่อสาร ดูงานในพื้นที่จริงและนำเสนอ
ผลงานที่ปฏิบัติจริงในแปลง ศพก.ต้นแบบ ได้ และเชื่อมโยงกับ ศพก.เครือข่าย อย่างต่อเนื่อง

๒. มีทักษะการเป็นวิทยากร

มีทักษะในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ จากประสบการณ์ทำงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็น
ระยะเวลายาวนาน จากประสบการณ์ทำการเกษตรด้วยตนเอง จากประสบการณ์ถ่ายทอดความรู้ และแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ในงานวิชาการ และการศึกษา ให้กับบุคคลต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนถึงปัจจุบัน

๓. มีประสบการณ์ในการเป็นวิทยากร

เป็นวิทยากรเมื่อได้รับการประสานงาน เป็นผู้นำถ่ายทอดความรู้ ประสานงานจากงานในระดับนโยบาย
ประเทศลงสู่พี่น้องเกษตรกรปฏิบัติจริงในพื้นที่ ส่งเสริมการเกษตรให้พี่น้องเกษตรกรมีความอยู่ดีกินดี ซึ่งทำมา
ตลอดระยะเวลาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนถึงปัจจุบัน

๔. มีการเป็นที่ยอมรับจากชุมชน/เครือข่ายและหน่วยงานต่าง ๆ

มีภาวะผู้นำทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จิตอาสาและเสียสละช่วยเหลือสังคม การให้ความร่วมมือ
กับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นผู้นำด้านการเกษตรมาต่อเนื่องและยาวนาน ส่งเสริมทั้งพืชเศรษฐกิจ พืชสร้างรายได้
ปลูกฝังความขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่ รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างกลุ่ม เครือข่าย ประสานงานด้าน
การเกษตรมาต่อเนื่องหลายพื้นที่ ให้ความเจริญก้าวหน้า และประยุกต์ส่งเสริมให้ทันสมัยทันต่อการ
เปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบ และเมื่อได้รับการประสานจากหน่วยงานต่าง ๆ ก็ให้
ความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง และเต็มกำลังความสามารถตลอดและทำต่อไป

๕. มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มีการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อต่าง ๆ มีการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ มีการนำความรู้ที่ได้มา
พัฒนาต่อยอดใน ศพก. เพื่อพัฒนา คน กลุ่มคน พื้นที่ สินค้า บริการ ให้มีคุณภาพ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต

เพิ่มรายได้ ป้องกันเดือนภัยก่อน ระหว่างเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ เยียวยา ช่วยเหลือ ฟื้นฟู อย่างต่อเนื่องและปัจจุบันก็ยังดำเนินการอยู่

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

การเสียสละของนายศักดิ์ศรีไม่ได้จำกัดอยู่แค่การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ แต่ยังรวมถึงการอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ และทรัพยากรส่วนตัว เพื่อให้ ศพก. (ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร) เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงได้จริงสำหรับทุกคน

รูปแบบการเสียสละที่โดดเด่นของนายศักดิ์ศรี

การอุทิศพื้นที่และทรัพยากรส่วนตัว นายศักดิ์ศรีได้สละพื้นที่ส่วนหนึ่งในฟาร์มของตน เพื่อจัดตั้งและพัฒนา ศูนย์เรียนรู้เรื่องข้าว ๑๒ ฐานเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่พลังงานทดแทน การแปรรูปผลผลิต การเลี้ยงสัตว์ ไปจนถึงการทำนาข้าวอินทรีย์และพืชทดแทนนาข้าว การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ล้วนมาจากความมุ่งมั่นที่จะให้ชุมชนได้เรียนรู้และนำไปปรับใช้จริง

การเป็นวิทยากรและพี่เลี้ยงอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย นายศักดิ์ศรีพร้อมที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์การทำเกษตรที่สั่งสมมานานให้แก่เกษตรกรรายอื่น ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ว่าจะเป็นการจัดอบรม บรรยาย หรือให้คำปรึกษาแบบตัวต่อตัว ซึ่งต้องใช้เวลาและพลังงานอย่างมหาศาล เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปต่อยอดและพัฒนาอาชีพของตนได้

การเปิดบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ ฟาร์มของนายศักดิ์ศรีเปิดต้อนรับเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปให้เข้ามาศึกษาดูงานได้อย่างอิสระ ทำให้ทุกคนสามารถมาเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและเห็นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดและเข้าถึงได้ง่าย

การริเริ่มและขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อชุมชน นอกจากการจัดการ ศพก. แล้ว นายศักดิ์ศรียังเป็นกำลังสำคัญในการริเริ่มและผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เช่น การรวมกลุ่มเกษตรกร การพัฒนาช่องทางการตลาด การแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ซึ่งต้องอาศัยความเสียสละทั้งแรงกายและแรงใจในการประสานงานและขับเคลื่อน

การเป็นต้นแบบแห่งการแบ่งปัน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการที่นายศักดิ์ศรีได้แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการแบ่งปันและความร่วมมือ เขาเชื่อว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อทุกคนในชุมชนร่วมมือกัน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ต้องอาศัยการเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

เป็นแนวทางในการสร้างคุณค่าให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

๑. "ทำเกษตรด้วยใจ ใส่ใจทุกรายละเอียด"

นายศักดิ์ศรีแสดงให้เห็นว่าการทำเกษตรไม่ใช่แค่การเพาะปลูกเพื่อผลผลิต แต่คือการใช้ใจทำในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การดูแลดิน น้ำ พืช สัตว์ ไปจนถึงการเรียนรู้และปรับปรุงอยู่เสมอ ความใส่ใจนี้ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและสร้างความภาคภูมิใจในสิ่งที่ทำ

๒. "พัฒนาไม่หยุดนิ่ง เรียนรู้และปรับตัวเสมอ"

โลกของการเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นายศักดิ์ศรีจึงไม่เคยหยุดนิ่งที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี นวัตกรรม หรือองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่ทันสมัย การนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ การทำเกษตรอินทรีย์ หรือการจัดการฟาร์มแบบผสมผสาน ล้วนเกิดจากการเปิดรับและพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน

๓. "แบ่งปันเพื่อสร้างสุข สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน"

นี่คือหัวใจสำคัญของการเสียสละของนายศักดิ์ศรี ท่านเชื่อว่าความรู้และประสบการณ์จะทรงคุณค่าอย่างแท้จริงเมื่อได้แบ่งปัน การเปิดบ้านเป็นศูนย์เรียนรู้ (ศพก. ๑๒ ฐานเรียนรู้) และการเป็นวิทยากรสอนเกษตรกรคนอื่น ๆ สะท้อนถึงความปรารถนาที่จะเห็นเพื่อนเกษตรกรมีชีวิตที่ดีขึ้น และชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน การให้คือความสุขที่แท้จริง

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอปักธงชัย ว่าที่ ร.อ. สกฤไชย

ข้าประถม ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ระดับชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

แบบฟอร์มประกอบการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่ใช้เบื้องต้น โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา เจ้าหน้าที่นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร รวบรวมองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อนำไปขยายผล พัฒนาต่อยอด และประยุกต์ใช้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ หรือพื้นที่อื่น ๆ กระบวนการนี้มีก็จะประกอบด้วยขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

๑. การเตรียมการ (Preparation Phase)

กำหนดวัตถุประสงค์การถอดบทเรียน ชัดเจนว่าจะถอดบทเรียนเรื่องอะไรบ้าง เช่น เทคนิคการทำนาข้าวอินทรีย์, การบริหารจัดการฟาร์มแบบผสมผสาน, การประยุกต์ใช้พลังงานทดแทน, หรือโมเดลการเป็น ศพก. ที่ประสบความสำเร็จ

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนายศักดิ์ศรี ศพก. ของท่าน ผลงานที่ผ่านมา กิจกรรมเด่น ๆ ทั้ง ๑๒ ฐานเรียนรู้ เพื่อทำความเข้าใจบริบทและประเด็นที่น่าสนใจ

วางแผนและออกแบบเครื่องมือ เตรียมคำถามปลายเปิด หรือประเด็นสำคัญที่จะสัมภาษณ์หรือสังเกตการณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและลึกซึ้ง อาจใช้แบบฟอร์มบันทึกข้อมูล Checklists หรือกล้องถ่ายภาพ/วิดีโอประกอบ

นัดหมายและสร้างสัมพันธภาพ ติดต่อนายศักดิ์ศรีเพื่อขออนุญาตและนัดหมายวันเวลาที่เหมาะสมในการลงพื้นที่ โดยสร้างความคุ้นเคยและเป็นกันเอง เพื่อให้ นายศักดิ์ศรีรู้สึกสบายใจในการแบ่งปันข้อมูล

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection Phase)

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

เริ่มจากภาพรวม ถามถึงแรงบันดาลใจ จุดเริ่มต้นการทำเกษตร แนวคิดและปรัชญาในการทำงาน เจาะลึกรายละเอียด ลงรายละเอียดในแต่ละฐานเรียนรู้ หรือประเด็นที่สนใจ เช่น

"ทำไมถึงเลือกทำนาข้าวอินทรีย์?": ถามถึงเหตุผล, ขั้นตอน, ปัญหาอุปสรรค, วิธีแก้ไข, ผลลัพธ์ที่ได้

"การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในฟาร์มมีข้อดี/ข้อจำกัดอย่างไร?": ถามถึงวิธีการติดตั้ง, ค่าใช้จ่าย, ผลประหยัด, การบำรุงรักษา

"โมเดล ศพก. ทำอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ?": ถามถึงโครงสร้างการบริหารจัดการ, การดึงดูดเกษตรกร, กิจกรรมการเรียนรู้, การสร้างเครือข่าย

เน้นประสบการณ์ตรง ถามถึงปัญหาที่เคยพบ การแก้ปัญหาด้วยตนเอง เคล็ดลับ หรือภูมิปัญญาที่นำมาใช้

การสังเกตการณ์ (Observation) สังเกตการณ์การดำเนินงานจริงในแต่ละฐานเรียนรู้ สภาพแวดล้อม การทำงานของนายศักดิ์ศรีและผู้ช่วย รวมถึงปฏิสัมพันธ์กับผู้มาศึกษาดูงาน

การศึกษาเอกสาร/หลักฐาน (Document Review) รวบรวมเอกสารประกอบ เช่น แผนผังฟาร์ม รูปภาพ รายงานกิจกรรม (ถ้ามี) บันทึกผลผลิต หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้อง (Key Informant Interview) หากเป็นไปได้ อาจพูดคุยกับเกษตรกรที่เคยมาเรียนรู้จากนายศักดิ์ศรี เพื่อเก็บข้อมูลมุมมองจากผู้ใช้ประโยชน์

๓. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล (Analysis & Synthesis Phase)

จัดหมวดหมู่ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดกลุ่มตามประเด็นหลักๆ เช่น เทคนิคการผลิต, การจัดการ, การตลาด, การใช้เทคโนโลยี, การสร้างเครือข่าย, ปัญหาและแนวทางแก้ไข

วิเคราะห์หาสาเหตุแห่งความสำเร็จ เจาะลึกกว่าอะไรคือปัจจัยสำคัญที่ทำให้นายศักดิ์ศรีประสบความสำเร็จในแต่ละเรื่อง (Key Success Factors) เช่น ความรู้, ประสบการณ์, ทักษะ, การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี, การสนับสนุนจากภาครัฐหรือเครือข่าย

ระบุบทเรียนที่ได้ (Lessons Learned) สกัดออกมาเป็นข้อสรุปที่ชัดเจนว่า สิ่งที่ได้เรียนรู้จากนายศักดิ์ศรีในแต่ละด้านคืออะไร เป็นความรู้ใหม่ หรือการปรับปรุงแนวปฏิบัติเดิมอย่างไร

ประเมินศักยภาพในการขยายผล (Scalability) พิจารณาว่าแนวปฏิบัติที่ดีของนายศักดิ์ศรีสามารถนำไปปรับใช้กับเกษตรกรรายอื่น หรือพื้นที่อื่น ๆ ได้มากน้อยแค่ไหน มีปัจจัยอะไรที่เอื้อหรือเป็นอุปสรรคบ้าง

๔. การจัดทำและเผยแพร่บทเรียน (Documentation & Dissemination Phase)

จัดทำรายงานการถอดบทเรียน รวบรวมข้อมูลที่วิเคราะห์และสังเคราะห์แล้ว จัดทำเป็นเอกสาร รายงาน หรือคู่มือ ที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย มีภาพประกอบ (ถ้ามี) ระบุประวัติโดยสังเขปของนายศักดิ์ศรี อธิบายหลักการ แนวคิดและปรัชญาการทำงาน นำเสนอ Best Practice ในแต่ละด้านอย่างเป็นระบบ (เช่น การทำนาอินทรีย์, การใช้พลังงานแสงอาทิตย์) สรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคที่พบพร้อมแนวทางแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะในการนำไปประยุกต์ใช้และขยายผล นำเสนอและเผยแพร่ นำเสนอผลการถอดบทเรียนต่อผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญคือเผยแพร่สู่เกษตรกรและสาธารณชนผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดประชุม/อบรม การทำเอกสารเผยแพร่ (แผ่นพับ, โบสเตอร์, หนังสือคู่มือ) การนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ (เว็บไซต์, โซเชียลมีเดีย) การจัดกิจกรรม Field Day หรือวันถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่จริง

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ปัญหาด้านเวลาและทรัพยากรของเจ้าหน้าที่ อุปสรรค มีภารกิจที่หลากหลายและมีจำนวนจำกัด ทำให้มีเวลาไม่เพียงพอในการลงพื้นที่ถอดบทเรียนอย่างละเอียดและต่อเนื่อง รวมถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณในการเดินทางและจัดทำสื่อเผยแพร่

ผลกระทบ การถอดบทเรียนอาจไม่สมบูรณ์ ขาดความลึกซึ้ง หรือไม่สามารถติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างใกล้ชิด

ปัญหาด้านการสื่อสารและการถ่ายทอดความรู้จากเกษตรกร

อุปสรรค เกษตรกรต้นแบบบางท่านอาจไม่ถนัดในการจัดระบบความคิดหรือถ่ายทอดประสบการณ์ออกมาเป็นขั้นตอนที่เป็นระบบได้ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาหรือ "เคล็ดลับ" ที่เกิดจากการสั่งสมประสบการณ์

ผลกระทบ ข้อมูลที่ได้อาจไม่ครบถ้วน ตกหล่นประเด็นสำคัญ หรือยากต่อการนำไปประยุกต์ใช้โดยเกษตรกรรายอื่น

ปัญหาในการจัดทำข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและนำไปใช้ได้จริง

อุปสรรค แม้จะได้ข้อมูลมามาก แต่การจะย่อข้อมูลเหล่านั้นให้อยู่ในรูปแบบที่เกษตรกรรายอื่นสามารถอ่าน ทำความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้จริงเป็นเรื่องที่ทำหาย บางครั้งข้อมูลทางวิชาการอาจซับซ้อนเกินไป หรือข้อมูลจากเกษตรกรต้นแบบอาจขาดการจัดระบบ

ผลกระทบ บทเรียนที่ถอดออกมาอาจไม่เป็นที่น่าสนใจ ไม่สามารถนำไปขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ความแตกต่างของบริบทพื้นที่

อุปสรรค แม้แนวทางปฏิบัติของนายศักดิ์ศรีจะประสบความสำเร็จในพื้นที่ปทุมธานี แต่อาจมีข้อจำกัดเมื่อนำไปปรับใช้ในพื้นที่ที่มีสภาพดินฟ้าอากาศ แหล่งน้ำ หรือโครงสร้างทางสังคมที่แตกต่างกัน

ผลกระทบ การนำบทเรียนไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นอาจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร หากไม่มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม

การติดตามและประเมินผล

อุปสรรค หลังจากถอดบทเรียนและเผยแพร่ไปแล้ว การติดตามว่าเกษตรกรรายอื่นนำไปใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด เกิดผลลัพธ์อย่างไร และมีปัญหาอะไรอีกบ้าง เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากข้อจำกัดด้านบุคลากรและระบบการติดตาม

ผลกระทบ ไม่สามารถประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนที่ถอดมาได้อย่างแท้จริง และขาดข้อมูลสำหรับการปรับปรุงในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

สร้างทีมงานและแบ่งบทบาทหน้าที่ ควรจัดตั้ง ทีมถอดบทเรียน ที่ประกอบด้วย ผู้มีประสบการณ์ และอาจารย์ถึงเกษตรกรผู้นำบางส่วน เพื่อช่วยในการเก็บข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้อง

แบ่งบทบาทหน้าที่ ให้ชัดเจน เช่น ผู้สัมภาษณ์ ผู้จัดบันทึก ผู้บันทึกภาพ ผู้จัดทำข้อมูล และผู้ประสานงาน ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ที่หลากหลายและเชิงลึก

สัมภาษณ์แบบเล่าเรื่อง (Narrative Interview) ให้เกษตรกรต้นแบบเล่าเรื่องราวการทำเกษตรของตนตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อให้ได้มุมมองที่เชื่อมโยงและเห็นภาพรวม

ใช้คำถามปลายเปิดและคำถามกระตุ้นความคิด เพื่อดึงข้อมูลเชิงลึกและเคล็ดลับที่อาจไม่ได้รับการพูดถึง

ใช้ภาพประกอบและแผนผัง ขวนนายศักดิ์ศรีชี้ให้ดู หรือวาดภาพประกอบระหว่างอธิบาย เพื่อให้เห็นภาพกระบวนการที่ชัดเจนขึ้น

สัมภาษณ์หลายครั้งและหลายรูปแบบ อาจมีการสัมภาษณ์เสริมผ่านโทรศัพท์ หรือการลงพื้นที่ซ้ำ เพื่อเติมเต็มข้อมูลที่ขาดหายไป หรือยืนยันความถูกต้อง

เน้นการลงมือปฏิบัติและเรียนรู้จากของจริง (Learning by Doing):

แทนที่จะเน้นการสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียว ควรจัดให้มีการ สังเกตการณ์การทำงานจริง ของนายศักดิ์ศรีอย่างใกล้ชิด อาจมีการ ทดลองทำบางส่วน ตามคำแนะนำของนายศักดิ์ศรี เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจในภาคปฏิบัติมากขึ้น

จัดทำบทเรียนให้อยู่ในรูปแบบที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย

คู่มือปฏิบัติงาน (Manual) จัดทำเป็นคู่มือที่มีภาพประกอบ แผนผัง และขั้นตอนการปฏิบัติที่ละเอียด ชัดเจน วิดีโอสาธิต บันทึกวิดีโอการทำงานในแต่ละฐานเรียนรู้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถดูและทำตามได้

อินโฟกราฟิก/แผ่นพับ สรุปข้อมูลสำคัญในรูปแบบที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย

ช่องทางออนไลน์ เผยแพร่บทเรียนบนแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ YouTube หรือ Facebook เพื่อให้เข้าถึงได้กว้างขวาง สร้างช่องทางการสื่อสารสองทาง จัดให้มีช่องทางให้เกษตรกรสามารถสอบถามเพิ่มเติม หรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์หลังจากนำบทเรียนไปใช้ เช่น Line Group, Facebook Group หรือหมายเลข โทรศัพท์ปรึกษา จัด กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Farmer Field Day) ที่ ศพก. ของนายศักดิ์ศรีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกษตรกรรายอื่นได้มาเรียนรู้และแลกเปลี่ยนโดยตรง เน้นการวิเคราะห์บริบทและความสามารถในการปรับใช้ในรายงานการถอดบทเรียน ควรระบุ เจาะใจและปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ ของนายศักดิ์ศรีอย่างชัดเจน ให้คำแนะนำในการปรับประยุกต์ใช้ บทเรียนให้เข้ากับบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ โดยเน้นการพึ่งพาตนเอง และใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการนำบทเรียนไปใช้ และ จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ลงพื้นที่ติดตามผล เป็นระยะ และรวบรวมปัญหาอุปสรรคที่เกษตรกรรายอื่นพบ เพื่อนำมาปรับปรุงบทเรียนให้ดียิ่งขึ้น

แบบรายงานแผนการถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ที่	รายละเอียด/กิจกรรม	ผู้ดำเนินการ	สถานที่ ดำเนินการ	แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน				
				เมษายน 2568					พฤษภาคม 2568					มิถุนายน 2568					กรกฎาคม 2568					สิงหาคม 2568				
				สัปดาห์ ที่ 1	สัปดาห์ ที่ 2	สัปดาห์ ที่ 3	สัปดาห์ ที่ 4	สัปดาห์ ที่ 5	สัปดาห์ ที่ 1	สัปดาห์ ที่ 2	สัปดาห์ ที่ 3	สัปดาห์ ที่ 4	สัปดาห์ ที่ 5	สัปดาห์ ที่ 1	สัปดาห์ ที่ 2	สัปดาห์ ที่ 3	สัปดาห์ ที่ 4	สัปดาห์ ที่ 5	สัปดาห์ ที่ 1	สัปดาห์ ที่ 2	สัปดาห์ ที่ 3	สัปดาห์ ที่ 4	สัปดาห์ ที่ 5	สัปดาห์ ที่ 1	สัปดาห์ ที่ 2	สัปดาห์ ที่ 3	สัปดาห์ ที่ 4	สัปดาห์ ที่ 5
1	ตั้งทีมถอดบทเรียน	จังหวัด/อำเภอ					24																					
2	ประชุมวางแผนการดำเนินงาน	จังหวัด/อำเภอ						30																				
3	ส่งแผนการถอดบทเรียนให้กรมส่งเสริม การเกษตร	จังหวัด/อำเภอ							8																			
4	ลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลการถอดบทเรียน ครั้งที่ 1	ทีมถอด บทเรียน	ศพก. อำเภอ.....						2																			
5	ลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลการถอดบทเรียน ครั้งที่ 2	ทีมถอด บทเรียน	ศพก. อำเภอ.....							15																		
6	ลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลการถอดบทเรียน ครั้งที่ 3	ทีมถอด บทเรียน	ศพก. อำเภอ.....										5															
7	ตรวจสอบข้อมูลตามหลักวิชาการ	ทีมถอด บทเรียน	ศพก. อำเภอ.....																									
8	คืนข้อมูลให้เกษตรกร (ให้เกษตรกร ตรวจสอบก่อนจัดทำรายงาน)	ทีมถอด บทเรียน	ศพก. อำเภอ.....															1										
9	จัดทำรายงานผลการถอดบทเรียน	ทีมถอด บทเรียน																										
10	เผยแพร่การถอดบทเรียน	ทีมถอด บทเรียน	ศพก. อำเภอ.....																									
11	ส่งรายงานผลการถอดบทเรียนให้กรม ส่งเสริมการเกษตร	จังหวัด/อำเภอ	ศพก. อำเภอ.....																				1					

ปฏิทินการปลูกข้าวนาปี จำนวน 4 เมล็ดพันธุ์

1. ปลูกข้าวดอกมะลิ 105 จำนวน 80 ไร่ จัดซื้อจากหน่วยงาน ราคาเมล็ด 25 บ./กก. 2. ปลูกมะลิสีสุรินทร์ จำนวน 8 ไร่ แปลงพันธุ์ตนเอง ราคาเมล็ด 20 บ./กก.
3. ปลูกไรซ์เบอร์รี่ จำนวน 5 ไร่ แปลงพันธุ์ตนเอง ราคาเมล็ด 25 บ./กก. 4. ปลูกทับทิมชุมแพ จำนวน 4 ไร่ จัดซื้อจากหน่วยงาน ราคาเมล็ด 40 บ./กก.

ศพก.อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

นายศักดิ์ศรี ล้อมโรสง

เกษตรกรต้นแบบระดับอำเภอ

เดือน/กิจกรรม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	
การปลูกข้าว						
เตรียมเมล็ดพันธุ์	ระยะกล้า	ระยะแตกกอ	ระยะตั้งท้อง	ระยะออกรวง	ระยะเก็บเกี่ยว	
อายุ 0 (วัน)	6-20	45-60	70-85	85-95	110-120	
วิชาการ	ตามหลักวิชาการ - เตรียมเมล็ดพันธุ์ จากร้านค้าที่น่าเชื่อถือ - ตรวจวิเคราะห์ดิน - โกลบตอซังข้าว - เตรียมดิน ครั้ง 1 ไถตะ ครั้ง 2 ไถแปร ครั้ง 3 ไถคราด - ปล่อยน้ำเข้า 3 ซม. เมื่อข้าวจอก	- หว่านแห้ง/สำรวจ ใช้เมล็ด พันธุ์ 10-20 กก./ไร่ - แซ่เมล็ดพันธุ์ด้วยเชื้อรา ไตรโคเดอร์มา เพื่อป้องกัน โรค - กำจัดวัชพืช (เขตกรรม) - ตัดพันธุ์ปน - ปล่อยน้ำเข้านา 3 ซม. เมื่อข้าวจอก	- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1 สูตร 16-20-0 (ดินเหนียว) 20-25 กก./ไร่ สูตร 16-16-16 (ดินทราย) 20-25 กก./ไร่ - กำจัดวัชพืช - ตัดพันธุ์ปน	- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 สูตร 21-0-0 10-20 กก./ไร่ สูตร 46-0-0 5-10 กก./ไร่ - ตัดพันธุ์ปน - ฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ ป้องกันโรคและแมลง	ระบายน้ำออกจากนา เพื่อเร่งให้ข้าวสุกแก่	เก็บเกี่ยวโดยรถเกี่ยวข้าว
ปฏิบัติ	ตามวิธีของเกษตรกรต้น - เตรียมเมล็ดจากแปลง ต้นพันธุ์ของตนเอง, จัดหาจากหน่วยงาน ราชการ - ไถตะ 300 บ./ไร่ - หว่านปอท้อง 45 วัน - โกลบ 300 บ./ไร่ - โรตารี 300 บ./ไร่ - หว่านข้าวแห้ง 15 กก./ ไร่ - โรตารีกลบ 300 บ./ไร่	- หว่านเมล็ดพันธุ์ด้วย มือจากถังใส่เมล็ดพันธุ์ ข้าวผ้าขาวม้าสะพายคอ	เฉพาะข้าวไวแสง ครั้งที่ 1 เมื่อข้าวจอกแล้วประมาณ 40 วัน - ตรวจแปลง สำรวจ วางแผน - ใช้เครื่องตัดหญ้าตัด ดูกที่เมล็ด หญ้าและวัชพืชร่อนออกดอกและ ร่วงลงดิน ใช้เครื่องตัดหญ้าใบมีด 16 นิ้ว ตัดทั้งข้าวและหญ้าสูงจาก พื้นพอประมาณ	เฉพาะข้าวไวแสง ครั้งที่ 2 พิจารณาตามความเหมาะสม เมื่อข้าวจอกแล้ว หากมีวัชพืช พิจารณาตัดหญ้า โดยไม่เก็บระยะข้าว แตกกอ หรือ 80 วันหลังข้าวจอก - ตรวจแปลง สำรวจ วางแผน - ใช้เครื่องตัดหญ้าตัด ดูกที่เมล็ดหญ้า และวัชพืชร่อนออกดอกและร่วงลง ดิน ใช้เครื่องตัดหญ้าใบมีด 16 นิ้ว ตัดทั้งข้าวและหญ้าสูงจากพื้นพอ ประมาณ	การจัดการน้ำ ถ้าฝนทิ้งช่วง มีป่อ บาดาล 3 บ่อ ป้อน้ำพลังงานโซล่า เซลล์ 2 แรง 3 ตัว สูบแบบลง แปลง ระบายระดับน้ำสูง 10% ของต้นข้าวเพื่อป้องกันวัชพืช ของต้นข้าวเพื่อป้องกันวัชพืช จอกและสูงแข่งกับข้าว ตัดพันธุ์ ปน มีร่องระบายน้ำอยู่กลางสวน สามารถระบายน้ำลงเหมือน ธรรมชาติได้	รถเกี่ยว 650-700 บาท/ไร่

ภาคผนวก

วิณา พิทักษ์ตรัยรัตน์ บ้านสวนวิณา อินทรีย์ SDGsPGS ปีที่ 2 รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ อินทรีย์ Serial No. : SDGsPGS-14400 หมดอายุ : 28/01/2566 [พิมพ์หนังสือรับรอง [THAI] [ENG] [พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวนอน] [พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวตั้ง]	ศักดิ์ศรี ล้อมไธสง วังตาเหล็ก อินทรีย์ SDGsPGS ปีที่ 2 รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ อินทรีย์ Serial No. : SDGsPGS-14394 หมดอายุ : 28/01/2566 [พิมพ์หนังสือรับรอง [THAI] [ENG] [พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวนอน] [พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวตั้ง]	ศักดิ์ศรี ล้อมไธสง ห้วยดินดำ อินทรีย์ SDGsPGS ปีที่ 2 รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ อินทรีย์ Serial No. : SDGsPGS-14396 หมดอายุ : 28/01/2566 [พิมพ์หนังสือรับรอง [THAI] [ENG] [พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวนอน] [พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวตั้ง]
---	---	--

ศักดิ์ศรี ล้อมไธสง
ห้วยดินดำ2
อินทรีย์ SDGsPGS ปีที่ 2

รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
อินทรีย์

Serial No. : SDGsPGS-14471

หมดอายุ : 28/01/2566

[พิมพ์หนังสือรับรอง [THAI] [ENG]]
[พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวนอน]
[พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวตั้ง]

ศาสตรา โพธิ์วัง
นาโคกทุ่งสว่าง
อินทรีย์ SDGsPGS ปีที่ 2

รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
อินทรีย์

Serial No. : SDGsPGS-13962

หมดอายุ : 28/01/2566

[พิมพ์หนังสือรับรอง [THAI] [ENG]]
[พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวนอน]
[พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวตั้ง]

สกุลจิตร ศรีสุวรรณ
นาสกุลจิตร
อินทรีย์ SDGsPGS ปีที่ 1

รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
อินทรีย์

Serial No. : SDGsPGS-14443

หมดอายุ : 28/01/2566

[พิมพ์หนังสือรับรอง [THAI] [ENG]]
[พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวนอน]
[พิมพ์สติ๊กเกอร์แนวตั้ง]

หนังสือสำคัญรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS
จังหวัด นครราชสีมา
SDGsPGS Organic Certification Statement Nakhon Ratchasima Province

ดร.อนุรักษ์ เรืองรอบ
นายกสมาคมการค้าเกษตรกรรมยั่งยืนไทย

นายณรินทร์ ปราณีกิจ
ประธานสมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัด
นครราชสีมา

ผศ.ธรา วาทกิจ
ประธานคณะกรรมการรับรองมาตรฐานเกษตร
อินทรีย์

แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS จังหวัดนครราชสีมา

QR Code ตรวจสอบย้อนกลับ(Traceability)

Serial No. : SDGsPGS-10783

เอกสารฉบับนี้ออกโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้ระบบสารสนเทศเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ สังกัด ณ วันที่ 18/12/2563

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง
รหัสเกษตรกร 13466
16 ต.ธงชัยเหนือ อ.ปักธงชัย
จ.นครราชสีมา
ชื่อแปลง : ห้วยดินดำ2
รหัสแปลง : 10497 เนื้อที่ 3.5 ไร่
ผ่านการรับรองมาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์
SDGsPGS
ประเภทการรับรอง
อินทรีย์(Organic)

ผลการตรวจแปลง(iPGS)

รับรองโดยไม่มีเงื่อนไข

วันที่ตรวจแปลง
28/12/2563

กลั่นกรองระดับจังหวัด

ระดับอินทรีย์

วันที่ประชุมกลั่นกรอง
03/12/2563

รับรองระดับจังหวัด

รับรองอินทรีย์

วันที่ประชุมรับรอง
18/12/2563

รับรองตั้งแต่วันที่ : 18/12/2563
ถึงวันที่ : 18/12/2564

ละติจูด :

14.795529206064842

ลองจิจูด :

102.0229921862483

หนังสือสำคัญรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS
จังหวัด นครราชสีมา
SDGsPGS Organic Certification Statement Nakhon Ratchasima Province

ดร.อนุรักษ์ เรืองรอบ
นายกสมาคมการค้าเกษตรกรรมยั่งยืนไทย

นายนิรันดร์ ปราณีกิจ
ประธานสมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัด
นครราชสีมา

พศ.ชรา วาทกิจ
ประธานคณะกรรมการรับรองมาตรฐานเกษตร
อินทรีย์

แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS จังหวัดนครราชสีมา

QR Code ตรวจสอบย้อนกลับ(Traceability)

Serial No. : SDGsPGS-10772

เอกสารฉบับนี้ออกโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้ระบบสารสนเทศเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ สังกัด ณ วันที่ 18/12/2563

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง
รหัสเกษตรกร 13466
16 ต.ธงชัยเหนือ อ.ปักธงชัย
จ.นครราชสีมา
ชื่อแปลง : ห้วยดินคำ
รหัสแปลง : 10496 เนื้อที่ 21 ไร่
ผ่านการรับรองมาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์
SDGsPGS
ประเภทการรับรอง
อินทรีย์(Organic)

ผลการตรวจแปลง(iPGS)

รับรองโดยไม่มีเงื่อนไข

วันที่ตรวจแปลง
29/11/2563

กลั่นกรองระดับจังหวัด

ระดับอินทรีย์

วันที่ประชุมกลั่นกรอง
03/12/2563

รับรองระดับจังหวัด

รับรองอินทรีย์

วันที่ประชุมรับรอง
18/12/2563

รับรองตั้งแต่วันที่ : 18/12/2563
ถึงวันที่ : 18/12/2564

ละติจูด :

14.799438534181892

ลองจิจูด :

102.02151495963335

หนังสือสำคัญรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS
จังหวัด นครราชสีมา
SDGsPGS Organic Certification Statement Nakhon Ratchasima Province

ดร.อนุรักษ์ เรืองรอบ
นายกสมาคมการค้าเกษตรกรรมยั่งยืนไทย

นายนิรันทร์ ปราณีกิจ
ประธานสมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัด
นครราชสีมา

ผศ.ชธา วาทกิจ
ประธานคณะกรรมการรับรองมาตรฐานเกษตร
อินทรีย์

แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS จังหวัดนครราชสีมา

QR Code ตรวจสอบย้อนกลับ(Traceability)

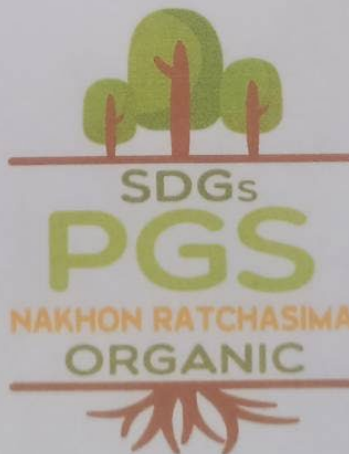

Serial No. : SDGsPGS-10785

เอกสารฉบับนี้ออกโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้ระบบสารสนเทศเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ สังกัดกรมฯ วันที่ 18/12/2563

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง
รหัสเกษตรกร 13466
16 ต.ธงชัยเหนือ อ.ปักธงชัย
จ.นครราชสีมา
ชื่อแปลง : วังตาเหล็ก
รหัสแปลง : 10498 เนื้อที่ 72 ไร่
ผ่านการรับรองมาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์
SDGsPGS

ประเภทการรับรอง
อินทรีย์(Organic)

ผลการตรวจแปลง(iPGS)

รับรองโดยไม่มีเงื่อนไข

วันที่ตรวจแปลง
22/09/2563

กลั่นกรองระดับจังหวัด

ระดับอินทรีย์

วันที่ประชุมกลั่นกรอง
03/12/2563

รับรองระดับจังหวัด

รับรองอินทรีย์

วันที่ประชุมรับรอง
18/12/2563

รับรองตั้งแต่วันที่ : 18/12/2563
ถึงวันที่ : 18/12/2564

ละติจูด :

14.76426695953935

ลองจิจูด :

102.01888706535101

Certificate of Certification

Central Lab Thai Certification Body

This certification was conducted in accordance with the CLT CERTIFICATION BODY auditing and certification procedures. Any changes or revision are prohibited

ใบรับรอง

เลขที่ 2563-OR-00787

ชื่อกลุ่ม	วิสาหกิจชุมชนปึกธงชัย ไร่ช่เบอร์รี่
สถานที่ตั้งกลุ่ม	- หมู่ - ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ)
ประเภทการรับรอง	แหล่งผลิตข้าวอินทรีย์
ขอบข่ายการรับรอง	ข้าวอินทรีย์
มาตรฐานอ้างอิง	มาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ (มกษ. 9001 เล่ม 1-2552 และ เล่ม 4-2553)
วันที่ให้การรับรอง	09 เมษายน 2563
การแก้ไข	ครั้งที่ 00 (ณ วันที่ 09 เมษายน 2563)
วันที่หมดอายุ	08 เมษายน 2564
วันที่ออกใบรับรองครั้งแรก	09 เมษายน 2563

ผู้อนุมัติ

(ดร.วิสุทธิ วีระกุลพิริยะ)

ผู้อำนวยการศูนย์ตรวจประเมินและรับรองระบบ
ผู้บริหารสูงสุดหน่วยรับรอง

หน่วยรับรอง : บริษัท หอปฏิบัติการทาง (ประเทศไทย) จำกัด
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0 2940 6881-3 ต่อ 236 อีเมล clt.cb.agriculture@gmail.com

กรมการข้าว
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เอกสารฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปึกธงชัย ไรซ์เบอร์รี่

หมู่ที่ 14 ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปึกธงชัย จังหวัดจังหวัดนครราชสีมา

ได้การรับรองตามมาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ ในระยะปรับเปลี่ยน

ขอข่ายการรับรอง : แหล่งผลิตข้าวอินทรีย์

จำนวนสมาชิก : 6 ราย พื้นที่รวม : 103 ไร่

รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย

วันที่ให้การรับรอง 6 กุมภาพันธ์ 2562

วันหมดอายุ 5 กุมภาพันธ์ 2563

(นายประสงค์ ประไพตระกูล)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รักษาราชการแทนอธิบดีกรมการข้าว

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนซื้อขายวิสาหกิจชุมชน

หนังสือสำคัญฉบับนี้ให้ไว้แก่
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืนนครราชสีมา

ที่ตั้ง : เลขที่ 157 หมู่ที่ 14 ตำบลธงชัยเหนือ

อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30150

โทรศัพท์: 0819679277 โทรสาร: E-mail address :SUKSRI.kaset@gmail.com

เพื่อเป็นหลักฐานว่า ได้รับการจดทะเบียนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 เรียบร้อยแล้ว

รหัสทะเบียน 4-30-14-17/2-0010

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 เดือนมกราคม พุทธศักราช 2563

ลงชื่อ.....นายทะเบียน

นางสุพัตรา รัชฌณรงค์

(ในตำแหน่ง เกษตรอำเภอพระทองคำ)

เกษตรอำเภอ

สำนักงาน เกษตรอำเภอปักธงชัย

จังหวัดนครราชสีมา

หมายเหตุ:

- (1) วิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ต้องแจ้งความประสงค์ที่จะดำเนินการต่อไปภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีปฏิทินทุกปี หากไม่แจ้งเป็นเวลา 2 ปีติดต่อกัน อาจถูกถอนชื่อออกจากทะเบียน
- (2) การเลิกกิจการ จักต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ประสงค์เลิกกิจการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ขอมอบวุฒิบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง

ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร

“การทำเกษตรอินทรีย์แบบมืออาชีพ สำหรับเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ จังหวัดนครราชสีมา” รุ่นที่ ๑

ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ และ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ ระยะเวลาอบรม ๒๔ ชั่วโมง

ณ ห้องประชุม ๒๑๔ ชั้น ๒ อาคารสุรพัฒน์ ๑ เทคโนโลยีธานี, สวนเกษตรเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
และศึกษาดูงาน ณ อิมแพ็ค อารีนา เมืองทองธานี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปภากร พิทยชาล)

ผู้อำนวยการเทคโนโลยีธานี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ขอมอบวุฒิบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง

ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร

“การทำเกษตรอินทรีย์แบบมืออาชีพ สำหรับเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ จังหวัดนครราชสีมา” รุ่นที่ ๑

ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ และ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ ระยะเวลาอบรม ๒๔ ชั่วโมง

ณ ห้องประชุม ๒๑๔ ชั้น ๒ อาคารสุรพัฒน์ ๑ เทคโนโลยีธานี, สวนเกษตรเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
และศึกษาดูงาน ณ อิมแพ็ค อารีนา เมืองทองธานี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปภากร พิทยชาล)
ผู้อำนวยการเทคโนโลยีธานี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ร่วมกับ สมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนนครราชสีมา

ขอมอบวุฒิบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง

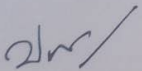
ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร

“ผู้ตรวจประเมินแปลงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมโคโรนา” ครั้งที่ ๒

ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ ระยะเวลาอบรม ๑๘ ชั่วโมง

ณ ห้องสุรนารี อาคารสุรสมันนาคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปภากร พิทยชาวล)
ผู้อำนวยการเทคโนโลยี

(นายรินทร์ ปราณีกิจ)
ประธานสมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ขอขอบพระคุณนี้เพื่อแสดงว่า

นายกิตติศรี ส้อมโธสง

ได้เข้าร่วมโครงการ “พัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรีนทร์”

กิจกรรมส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานอาหารและสินค้าเกษตรแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ SME ในเขตนครชัยบุรีนทร์

หลักสูตร “การจัดทำมาตรฐานอาหาร (GMP)”

จัดโดย เทคโนโลยีธานี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปภากร พิทยวัฒน์)

ผู้อำนวยการเทคโนโลยีธานี

(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพงษ์ แสงสุวรรณ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กรมส่งเสริมการเกษตร
ขอมอบใบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณศักดิ์ศรี อ้อมโหล่ง

ได้ผ่านการฝึกอบรมการพัฒนาศักยภาพธุรกิจการให้บริการ
เครื่องจักรกลการเกษตรชุมชน ของกรมส่งเสริมการเกษตร

หลักสูตร การสีข้าว

ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ณ สถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัดร้อยเอ็ด

(นายไฉฟาร พัททะ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

ประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง

ได้ผ่านการอบรม

หลักสูตร “การพัฒนาผู้ตรวจประเมินระบบการผลิตข้าว GAP”

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

ณ โรงแรมประจักษ์ตรา ดีไซด์ โฮเทล จังหวัดอุดรธานี

ขอให้มีความสุขความเจริญ เป็นกำลังใจสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่
เพื่อจรรโลงประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าสืบไป

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

อธิบดีกรมการข้าว

กรมการข้าว เกษตรกลางบางเขน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

กรมการข้าว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ใบรับรองฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปึกธงชัยไรซ์เบอร์รี่

ที่ตั้งกลุ่ม เลขที่ 157 หมู่ที่ 14 ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอบึงกร่าง จังหวัดนครราชสีมา

ได้รับการรับรอง

มาตรฐานการรับรอง มาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ (มกษ. 9000 เล่ม 1-2552 และ เล่ม 4-2553)

ขอบข่ายที่ให้การรับรอง แหล่งผลิตข้าวอินทรีย์

จำนวนสมาชิก 6 ราย (รายชื่อปรากฏตามเอกสารแนบ) พื้นที่รวมจำนวน 103 ไร่

รหัสรับรอง มกษ 09-9000-30-007-900006 ORGANIC

วันที่ให้การรับรอง 11 มกราคม 2564 วันหมดอายุ 10 มกราคม 2567

(นายอชวิชัยชาญ เลี้ยงประยูร)
อธิบดีกรมการข้าว

มกษ 09-9000-30-007-900006 ORGANIC

กรมการข้าว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

วิสาหกิจชุมชนปักษ์ชัย ไร่ชัยเบอร์รี่

ที่ตั้งกลุ่ม - หมู่ - ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

จำนวนสมาชิก 6 ราย พื้นที่รวมจำนวน 103 ไร่

สามารถใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand)

ควบคู่กับ เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน Q พร้อมรหัสรับรอง ซึ่งได้รับการรับรองจาก บริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด
ตามมาตรฐานการรับรอง มาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ (มกษ. 9000 เล่ม 1-2552 และ เล่ม 4-2553) ขอบข่ายที่ให้การรับรอง แหล่งผลิตข้าวอินทรีย์

รหัสรับรอง 2563-OR-00787

วันที่อนุญาตให้ใช้เครื่องหมาย 09 เมษายน 2563 ใช้ได้จนถึงวันที่ 08 เมษายน 2564

(นายสุตสาร กัทฤตนิษฐ์)

อธิบดีกรมการข้าว

กองตรวจสอบรับรองมาตรฐานข้าวและผลิตภัณฑ์ กรมการข้าว เกษตรกลางบางเขน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 0 2561 2174 โทรสาร 0 2561 2164 <http://dric.ricethailand.go.th/>

สถานีวิจัยและฝึกนิสิตวนาศาสตร์วังน้ำเขียว ร่วมกับ สมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนนครราชสีมา

ขอมอบวุฒิบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง

ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร

"ผู้ตรวจประเมินแปลงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS" ครั้งที่ ๓

ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ กันยายน ๒๕๖๓ ระยะเวลาอบรม ๒๔ ชั่วโมง

ณ สถานีวิจัยและฝึกนิสิตวนาศาสตร์วังน้ำเขียว นครราชสีมา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

(นายวิเชียร จันทร์ไพบูลย์)

ผู้ว่าราชการ
จังหวัดนครราชสีมา

(ดร.อนุรักษ์ เรืองรอบ)

นายกสมาคมการค้า
เกษตรกรรมยั่งยืนไทย

(ผศ.ดร.ศคาร ทิรันตัก)

หัวหน้าสถานีวิจัย
และฝึกนิสิตวนาศาสตร์วังน้ำเขียว

(นายณรินทร์ ปราณีกิจ)

ประธานสมาพันธ์
เกษตรกรรมยั่งยืนนครราชสีมา

กรมการข้าว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ขอมอบใบรับรองฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

วิสาหกิจชุมชนปึกธงชัย ไรซ์เบอरी

ที่ตั้งกลุ่ม ๑๕๗ หมู่ ๑๔ ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

สมาชิก ๖ ราย พื้นที่ปลูก ๑๐๓ ไร่

ได้ผ่านการประเมินเตรียมความพร้อมของกลุ่ม ปี ๒๕๖๐ (ปีที่ ๑)

โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

อธิบดีกรมการข้าว

เอกสารฉบับนี้ใช้ร่วมกับทะเบียนรายชื่อสมาชิกกลุ่มที่ผ่านการประเมินระบบการผลิตข้าวอินทรีย์เบื้องต้น ปี ๒๕๖๐

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ขอมอบใบประกาศนียบัตรนี้เพื่อแสดงว่า

นายศักดิ์ศิริ ล้อมไธสง

ได้เข้าร่วมโครงการ “พัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรี”
กิจกรรมส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานอาหารและสินค้าเกษตรแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ SME ในเขตนครชัยบุรี

หลักสูตร “การจัดทำมาตรฐานอาหาร (Primary GMP)”

จัดโดย เทคโนโลยีธานี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปภากร พิทยชวัล)

ผู้อำนวยการเทคโนโลยีธานี

(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพงษ์ แพสุวรรณ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง

ได้ผ่านการฝึกอบรม Existing Smart Farmer ประจำปี ๒๕๖๔

หลักสูตร “การพัฒนาเกษตรกรสู่วิทยากรมืออาชีพ (ออนไลน์)” รุ่นที่ ๑

ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ขอให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

(นายไอวาท อึ้งลาก)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการผลิตข้าว

(นายอารักษ์ชัยชาญ เลี้ยงประยูร)

อธิบดีกรมการข้าว

A screenshot of the Google Earth web application. The browser's address bar shows the URL: earth.google.com/web/@14.764164,102.01860693,214.26994a,675.76859011d,35y,359.91973522h,0t,0r. The main view is a satellite image of a rural area. A paved road runs diagonally across the lower half of the image. Above the road, there are several rectangular ponds or reservoirs, some surrounded by trees. Further back, there are large, light-colored rectangular structures, possibly agricultural buildings or warehouses. The landscape is a mix of green fields, brownish soil, and patches of trees. On the left side of the interface, there is a vertical toolbar with icons for search, navigation, and other functions. At the bottom, there is a status bar showing the Google logo, a 100% zoom level, the data source 'CNES / Airbus', a scale bar for 100 meters, camera information (Camera: 890 m), and coordinates (14°45'50"N 102°01'06"E 214 m). In the bottom right corner, there is a '3D' button and a globe icon with a red location pin.

ฐานเรียนรู้ของเกษตรกรต้นแบบ

